

PROGRAM ROZVOJE OBCE

Na období 2025–2032

říjen 2025

PROGRAM ROZVOJE OBCE

Program rozvoje obce Manětín vznikl v souladu se zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích.

Platnost strategie je stanovena na sedm let, tedy počínaje usnesením Zastupitelstva obce Manětín, kterým je dokument oficiálně stvrzen.

Po uplynutí této doby je potřebné dokument opětovně aktualizovat, vyhodnotit úspěšnost stanovených cílů a aktivit, a doplnit jej o cíle nové.

Aktualizace je možná v odůvodněných případech i v průběhu devítiletého období, přičemž tato skutečnost musí být odsouhlasena zastupitelstvem obce.

Vypracovali:

Mgr. Jan Šebesta

Jitka Hanáková, Dis.

RNDr. Marek Komárek

Ing. Luděk Beneš, MBA

SMS služby s.r.o.

IČO: 067 84 771

V Rovínách 934/40, 140 00 Praha 4

Tel: +420 723 644 867

E-mail: kancelar@sms-sluzby.cz

Web: <http://www.sms-sluzby.cz>

Obsah

PROGRAM ROZVOJE OBCE	2
Potřeba tvorby strategie	4
Analýza obce	6
Obecná charakteristika obce	6
Obyvatelstvo	8
Domovní a bytový fond	12
Ekonomická situace	15
Infrastruktura	17
Občanská vybavenost	24
Společenský život	27
Cestovní ruch	29
Životní prostředí	32
Správa obce	36
SWOT analýza	40
Dotazníkové šetření	42
Návrhová část	49
Dlouhodobá vize	50
Rozvojové oblasti a strategické cíle	51
Vysvětlení karet strategických cílů	52
Dopravní a technická infrastruktura	55
Životní prostředí a cestovní ruch	60
Společenský život a služby	65
Implementační část	70
Propojenost opatření a aktivit	70
Realizace a evaluace strategie	72
Závěrečná doložka	74

Potřeba tvorby strategie

Na úvod tohoto strategického dokumentu je žádoucí identifikovat potřebu jeho vytvoření. Třemi základními důvody jsou zejména:

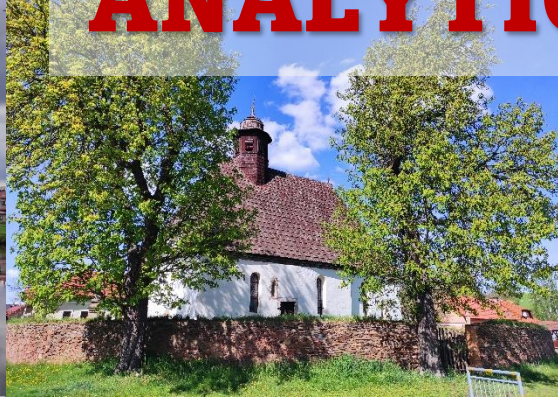
- přirozená potřeba koordinace rozvoje dané oblasti
- orientace v dotačních příležitostech
- legislativa

Primárním důvodem vzniku nového programu rozvoje je samotná přirozená potřeba vzniku či aktualizace ucelené koncepce rozvoje území. Program rozvoje obce (PRO) představuje zásadní dlouhodobý dokument, který napomůže konkrétnímu zacílení aktivit v nejbližších letech a určí směr budoucího rozvoje obce. V rámci procesu tvorby dokumentu proběhla diskuse týmu zpracovatelů s hlavními aktéry rozvoje z veřejného sektoru s cílem v maximální možné míře promítnout do tohoto dokumentu jejich dílčí postoje. Tento rozvojový dokument je podkladem pro sestavování obecních rozpočtů i pro posuzování různých nadregionálních koncepčních dokumentů z pohledu obce. Další z motivací k pořízení programu rozvoje je efektivnější využití finančních zdrojů. Nabídka dotací je tematicky velmi obsáhlá a vyžaduje včasnou administraci. I proto je nutné s dostatečným předstihem definovat rozvojové priority, monitorovat dotační příležitosti, a jednotlivé projekty včas připravit. Mít zpracovaný a zastupitelstvem schválený strategický rozvojový dokument je navíc v případě některých dotací (zejména z národních zdrojů) jednou ze základních podmínek jejich čerpání. Obdobně pro čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU v programovém období 2021–2027+ bude program rozvoje obce zásadní.

Na závěr je nutné zmínit také legislativní souvislosti, kdy program rozvoje obce je zakotven v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích. Obec dle § 2 tohoto zákona „pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů“, dle § 35 v rámci samostatné působnosti uspokojuje „potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku“ a dle § 38 je obec např. „povinna pečovat o zachování a rozvoj svého majetku“. Obec zároveň musí myslet na ustanovení (§ 159) občanského zákoníku, kdy o své území a majetek pečuje jako „řádný hospodář“.

ANALYTICKÁ ČÁST

Analýza obce

Obecná charakteristika obce

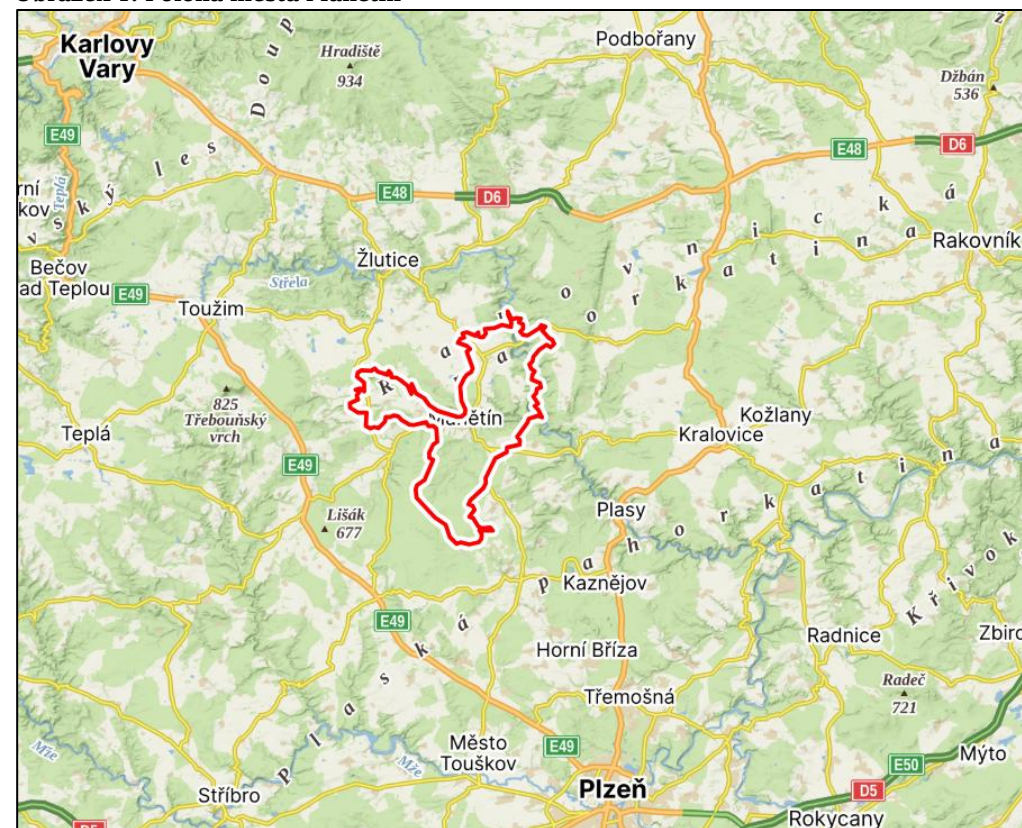

Obec Manětín leží v srdci západních Čech. Rozprostírá se v bezprostřední blízkosti severní hranice Plzeňského kraje, kam administrativně spadá. Město je **součástí mikroregionu Kralovice a okresu Plzeň-sever**. Právě Plzeň, vzdálená zhruba 30 km, je přirozeným spádovým centrem města Manětín, byť další krajské město, Karlovy Vary se nachází pouze o 5 km dál a časová dostupnost obou měst je srovnatelná. V okolí 10 km od Manětína se nenachází žádné významnější centrum, a město je tak typickým **představitelem** obce tzv. **vnitřní periferie**, což s sebou nese své klady i zápory. Z dalších obcí v blízkosti Manětína pak kromě Kralovic stojí za zmínku zejména Plasy, Žlutice či Chyše, shodně vzdálených zhruba 12 km.

V obci Manětín trvale žije **zhruba 1100 obyvatel** a výměra jejího katastrálního území činí 8464 ha. **Město tak spravuje opravdu rozsáhlé plochy**, jejichž rozloha je v porovnání s obdobně lidnatými obcemi i mnohonásobně větší – katastrální území obce má třetí největší rozlohu ze všech obcí v Plzeňském kraji. Území obce připomíná svým tvarem trojcípou růžici a je děleno celkem na **15 místních částí** (m. č.), představující jednotlivá sídla – v severním cípu se nachází Stvolny, Brdo, Hrádek, Vysočany, Kotaneč a Rabštejn nad Střelou,

v jižním Česká Doubravice, Vladměřice, Radějov a Lipí, a západním směrem se rozprostírají m. č. Újezd, Mezí, Zhořec a Luková, centrální část Manětín je položena ve středu katastrálního území. Byť Manětín drží status města historicky, stejně tak m. č. Rabštejn nad Střelou, svým významem, rozlohou i funkcí reálně plní roli centra i pro přilehlé okolí.

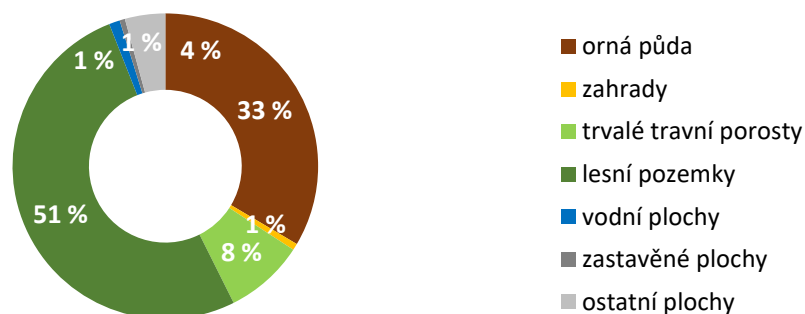
Obrázek 1: Poloha města Manětín

zdroj: mapy.cz

Vzhledem k rozloze města Manětín není divu, že je značně **členitá** i jeho **morfologie** – nadmořská výška katastrálního území se pohybuje v rozmezí zhruba 400–650 m. n. m. Severovýchodní hranice území je lemována řekou Střela a centrem města protéká Manětínský potok, do značné míry tvořící charakter území obce. Manětín se rozkládá přes několik geomorfologických okrsků – Manětínskou kotlinu, Rabštejnskou pahorkatinu a Lomskou vrchovinu – což se promítá i do rozmanitosti místní krajiny. Velmi nízká hustota zalidnění pak dělá z obce území s malebnou venkovskou krajinou.

Graf 1: Druhy pozemků ve městě Manětín v roce 2024

zdroj: ČSÚ

Jak znázorňuje graf 1, **území obce je z většiny**, takřka ze tří pětín tvořeno půdou **nezemědělského charakteru**. Z ní valná **většina připadá lesním pozemkům** – ty pokrývají více než polovinu katastrálního území obce, zbytek jsou z menší části plochy vodní a zastavené, především pak plochy těžko zařaditelné do některé z dalších kategorií. Zemědělského charakteru jsou zhruba dvě pětiny pozemků – celkem **třetina území obce je tvořena ornou půdou**, zhruba desetina trvalými

travními porosty (TTP), případně zahradami či sady. Jejich **rozložení** napříč územím obce je však **značně nerovnoměrné** – zatímco v jižních cípu území tvoří jiné než lesní plochy pouze drobný zlomek, v západním a severním cípu obce dominuje orná půda. Výjimkou jsou zde převážně údolí Manětínského a Hrádeckého potoka či řeky Střely, jejichž svahy jsou lemovány lesy.

První zmínka o obci Manětín pochází z roku 1169, jež nese od roku 1382 titul města, plnicího zejména obchodní funkci. Místní zámek byl postaven již na konci 16. století, avšak po požáru města v roce 1712 doznal barokní přestavby. Právě v této době pak byla centru města Manětín vtisknuta současná urbanistická podoba a obec se začala dále rozvíjet.

V období 2. světové války bylo město součástí tzv. Sudet, byť s výjimkou některých sídel nebyla obec významněji zasažena vysídlením jejích obyvatel.

V druhé polovině 20. století byly k obci administrativně připojovány okolní obce a jejich m. č. – v roce 1961 Brdo, Česká Doubravice, Hrádek, Lipí, Vladměřice a Vysočany, v roce 1976 Křečov, Luková, Mezí, Štichovice, Újezd a Zhořec, roku 1980 Kotaneč, Rabštejn nad Střelou a Stvolny a v roce 2002 Radějov. Křečov a Štichovice se však roku 1991 opět osamostatnily.

Shrnutí:

- Obec typickou vnitřní periferií
- 15 místních částí – každé sídlo tvoří jednu
- Přírodně rozmanité území, z většiny zemědělského charakteru

Obyvatelstvo

Populační vývoj

Začátkem roku 2024 žilo v Manětíně **celkem 1131 obyvatel s trvalým pobytem**, z čehož zhruba **dvě třetiny obývají centrální místní část** (m. č.). Jediným

dalším sídlem s více než 100 obyvateli jsou Stvolny, zatímco

ostatní jich mají spíše nižší desítky či pouze jednotky, viz tabulka 1. Vzhledem k poloze obce v oblasti tzv. Sudet byla i tato obec zasažena odsunem německy mluvících obyvatel, a přestože počty vysídlených nedosahovaly tak vysokých čísel jako v jiných oblastech, Manětín celkově mezi lety 1930 a 1950 přišel o takřka polovinu obyvatel, byť nerovnoměrně napříč sídly. Zatímco některé m. č. včetně té centrální ztratily jen zhruba třetinu obyvatel, v Lukové či Kotaneči to byl podílově i dvojnásobek. Nejzasáženější byla m. č. Rabštejn nad Střelou, kde po válce nezůstala ani čtvrtina původních obyvatel. Žádné z těchto sídel již ztrátu v následujících dekádách nedorovnal, naopak se počet obyvatel dále, vyjma centrální části razantně snižoval, což vedlo k významnému nepoměru k počtu domů v obci i jednotlivých místních částech.

Za posledních 30 let zaznamenal Manětín spíše pozvolný, přesto znatelný pokles počtu obyvatel. Obec celkově ztratila zhruba šestinu trvale žijícího obyvatelstva (celkem 226), z toho takřka polovinu v centrální části. Kromě m. č. Mezi se ztrátou

29 obyvatel se však jednalo spíše o jednotky, byť v relativních počtech může být v těch menších sídlech i taková ztráta považována za významnou.

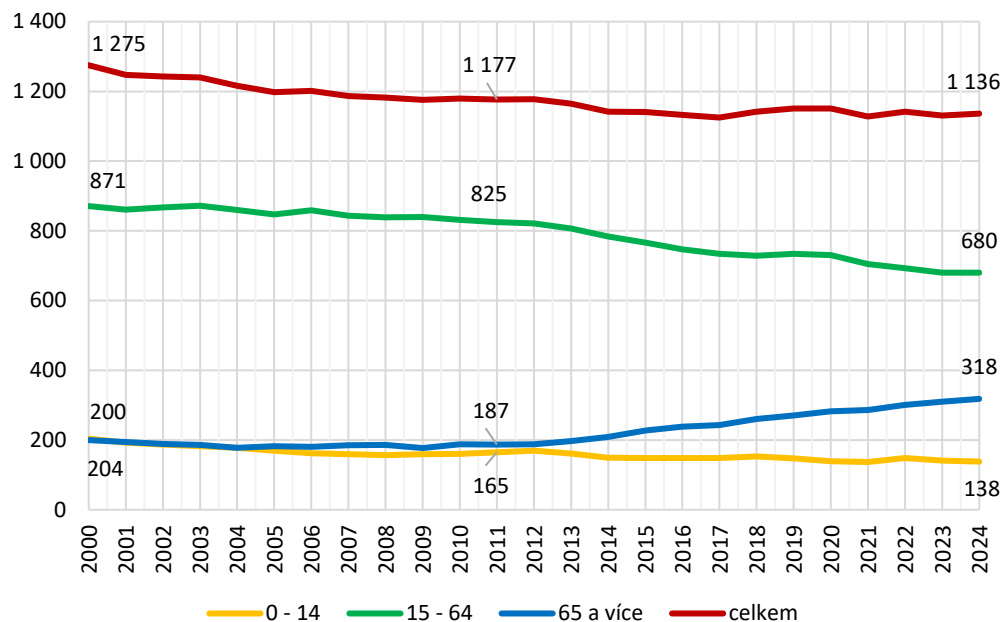
Tabulka 1: Změny obyvatelstva Manětína ve vybraných obdobích

	Ob. s obv. pobytem 2021	Změna ob. 1930-1950 [%]	Změna ob. 1950-2021 [%]	Změna ob. 1991-2021
Brdo	25	-42,2 %	-47,9 %	-5
Česká Doubravice	12	-31,9 %	-75,5 %	-16
Hrádek	22	-31,4 %	-62,7 %	-8
Kotaneč	6	-64,1 %	-85,7 %	-1
Lipí	11	-48,3 %	-75,6 %	-9
Luková	9	-69,6 %	-78,0 %	3
Manětín	720	-33,0 %	-8,3 %	-100
Mezi	41	-41,0 %	-51,8 %	-29
Rabštejn nad Střelou	20	-77,6 %	-74,0 %	-6
Radějov	1	-75,0 %	-93,8 %	0
Stvolny	104	-33,7 %	-41,9 %	-13
Újezd	37	-33,6 %	-56,5 %	-16
Vladměřice	54	-32,2 %	-47,6 %	-13
Vysočany	14	-54,2 %	-71,4 %	3
Zhořec	48	-37,5 %	-46,7 %	-17
celkem	1124	-43,5 %	-35,9 %	-226

Pozn.: Počet obyvatel s obvyklým pobytem, změny pro ob. s trvalým pobytem

zdroj: ČSÚ

Graf 2: Vývoj počtu obyvatel Manětína v letech 2000–2024 (k 31.12.)

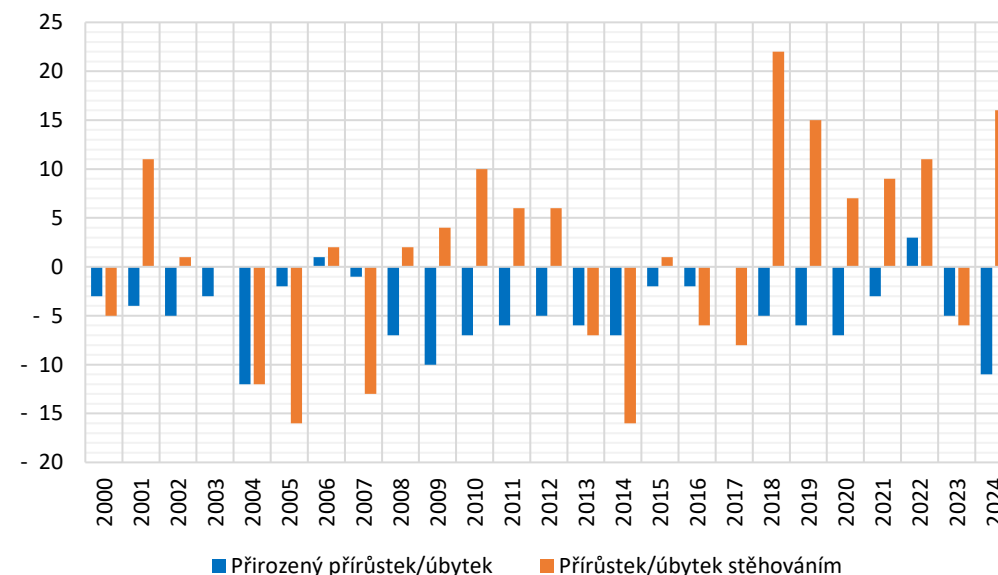

zdroj: ČSÚ

Z vývoje od přelomu tisíciletí, viz graf 2, je kromě poklesu obyvatelstva zřejmý značný nárůst populace v seniorském věku (65 let a více) na úkor dětské složky (děti do 14 let) a obyvatel v produktivním věku (15-64 let) – **během poslední dekády počet seniorů vzrostl o více než polovinu a počet dětí klesl o více než čtvrtinu**. Takto výrazný počet obyvatel v produktivním věku je však možné považovat až za atypický, a obec je tak trvale postižena opravdu výrazným stárnutím populace.

Za posledních 25 let **město Manětín ztrácelo obyvatele zejména přirozenou cestou** (v průměru 4,8 obyvatel ročně), **díky migraci jich naopak mírně přibývalo** (v průměru 1,4 obyvatel ročně), viz graf 3. **V poslední dekádě** se však nejen že jejich **úbytek přirozenou cestou mírně zpomalil** (na 4,2 obyvatel ročně), ale především se **výrazně zvýšilo migrační saldo** (na 6,1 obyvatel ročně). Počet obyvatel Manětína tak v poslední dekádě začal místo poklesu stagnovat zejména díky nově přistěhovalým. V současné době je tak trend vývoje změny obyvatel podobný jako ve vyšších územních celcích, do kterých Manětín spadá.

Graf 3: Vývoj změny obyvatelstva Manětína v letech 2000–2024

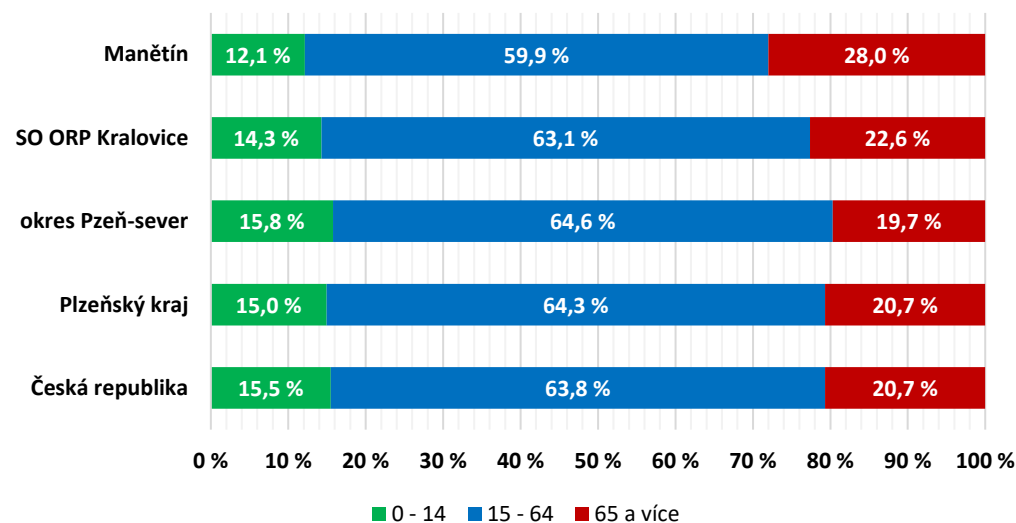

zdroj: ČSÚ

Struktura obyvatelstva

Mezi nejpodstatnější charakteristiky obyvatelstva obce patří její věková struktura, od které se do značné míry odvíjí socioekonomické charakteristiky obce. Pro obecný náhled je využíváno především podílu tří základních věkových skupin na celkovém obyvatelstvu, viz graf 4.

Graf 4: Porovnání hlavních věkových skupin obyvatelstva Manětína ke dni 31. 12. 2024

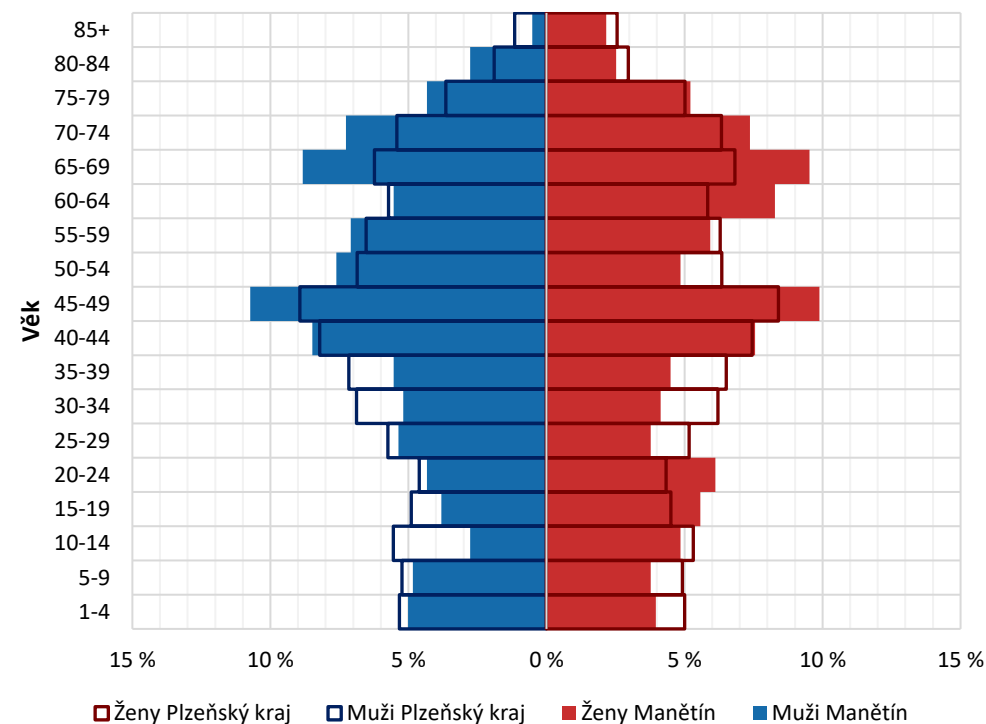

zdroj: ČSÚ

Město Manětín se věkovou strukturou svého obyvatelstva významně a negativně vymyká nejen hodnotám celorepublikovým, ale i dalších vyšších územních celků, do kterých spadá. V první řadě je **obyvatelstvo města výrazně starší** – v průměru o zhruba tři a půl roku v porovnání s celým Českem a Plzeňským

krajem. Index stárí pro město Manětín, tedy kolik osob starších 65 let připadá na 100 osob ve věku 0-14 let, dosahuje hodnoty 230,4 a v porovnání s celým Českem (133,4), Plzeňským krajem (138,3) i mikroregionální úrovni (158,4) je diametrálně vyšší. Obec tak **disponuje velice nezdravou věkovou strukturou** se značně sníženým produktivním potenciálem do budoucna, a zejména rozdílnost hodnot i v porovnání s SO ORP Kralovice je velice alarmující.

Graf 5: Věková pyramida obyvatel Manětína a Plzeňského kraje ke 31. 12. 2021

zdroj: ČSÚ

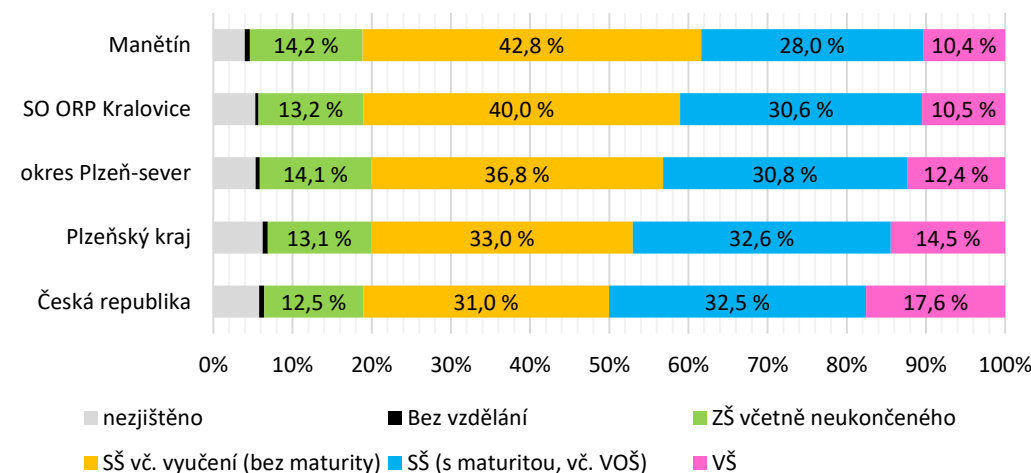
Vyobrazením věkové struktury obyvatel obce v detailnějším měřítku je tzv. věková pyramida, znázorňující podíl vybraných věkových skupin na celkové populaci dle pohlaví. Do značné míry tak umožňuje predikovat její vývoj v následujících letech a dekadách.

Jak znázorňuje graf 5, i na věkové pyramidě je v porovnání s Plzeňským krajem zřetelný vyšší podíl zejména starších věkových skupin obyvatelstva. Největší kladný nepoměr pro město Manětín lze najít u obyvatelstva především v brzkém důchodovém věku, více zastoupena je v obci také generace tzv. Husákových dětí. Deficit je naopak viditelný nejen v rámci věkových skupin dětí a mládeže, nýbrž především u obyvatel v brzkém produktivním věku v rozmezí 25 až 39 let, což lze považovat za dvě spojené nádoby. **Manětín** tak nejen že **může již v nejbližších jednotkách let očekávat značně zvýšený nárůst potřeby sociální a lékařské péče** pro poměrně velkou část obyvatel, **ale měl by se již začít připravovat na další vlnu** nárůstu potřeb pro seniorskou populaci **v horizontu 15-25 let**. Zároveň **tyto obyvatele** v současné době **nemá kdo nahradit**, a **město by se tak mělo zaměřit na omlazení své populace** přilákáním mladých párů a rodin s dětmi.

Dalším z předpokladů úspěšného socio-ekonomického rozvoje je vzdělanost obyvatel, jejímž obecným ukazatelem je tzv. index vzdělanosti. Vzdělanostní struktura populace nepřímo reflektuje kvalitu lidských zdrojů a odvíjí se od ní také ekonomická prosperita či podoba společensko-kulturního života dané obce.

Ve městě Manětín dosahuje **index vzdělanosti** hodnoty 0,58, a **v porovnání s celonárodní (0,84) i krajskou úrovní (0,74)** je tak **značně nižší**, což ovšem není pro obec venkovského typu z oblasti tzv. vnitřní periferie nic neobvyklého. **V rámci svého mikroregionu** s indexem vzdělanosti 0,61 **se Manětín** nikterak nevymyká a obec se **významně neodlišuje od většiny obcí ve svém okolí**. Výrazně největší podíl, více než dvě pětiny obyvatel dosáhly středoškolského vzdělání bez maturity a více než čtvrtina středoškolského vzdělání s maturitou či vyššího odborného vzdělání, viz graf 6. Zejména na úkor těchto skupin obyvatel má Manětín výrazně nižší podíl obyvatel s nejvyšším dokončeným vzděláním vysokoškolským, což ovšem reflektuje spíše zemědělský či obecně venkovský charakter obce.

Graf 6: Vzdělanostní struktura populace v roce 2021

zdroj: ČSÚ

Míru vzdělanosti obyvatel lze obvykle považovat za určitou predispozici pro jejich finanční gramotnost, jenž také reflektuje sílu lidského kapitálu obce. Na základě dat Exekutorské komory ČR žilo ve městě Manětín celkem 40 osob starších 15 let s alespoň jednou exekucí, což činí celkem 4 % této části populace, obec tak je pod celorepublikovým průměrem. Z valné většiny se navíc jedná o obyvatele ve středním produktivním věku.

Shrnutí

- Výrazná většina obyvatel žije v centrální části, kromě m. č. Stvolny se jedná spíše o nižší desítky či jednotky obyvatel – význam rekreatantů
- Historicky výrazný a dlouhodobý pokles obyvatel, v poslední dekádě stagnace
- Velice nepříznivá věková struktura populace – značné stárnutí populace, velmi nízké zastoupení mladých lidí
- V současnosti, blízké budoucnosti i střednědobém výhledu vysoký tlak na zdravotní a sociální péči
- Výrazně nižší vzdělanost obyvatel v porovnání s Českem i Plzeňským krajem
- Nízké exekuční zatížení obyvatel

Domovní a bytový fond

Ve městě Manětín se dle Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2021 nacházelo **celkem 528 domů**, z nichž bylo 493 rodinných, 25 bytových a 10 z kategorie ostatní. V obci je k dispozici **celkem 765 bytů**, z nichž je čtvrtina situována v bytových domech, z valné většiny stojících v centrální části Manětín. Ve zbylých místních částech lze pak až na výjimky najít pouze rodinné domy, viz tabulka 2.

Zatímco souhrnně v celé obci jsou **obvykle obydleny necelé tři pětiny domů** (celkem 303), v centrální části jsou to více než dvě třetiny. Ve zbylých je tak obydlenost s výjimkou m. č. Zhořec zpravidla nižší, zhruba v polovině z nich se jedná pouze o jednotky domů. **Z obvykle neobydlených domů napříč místními částmi slouží výrazná většina primárně k rekreaci**, případně zůstává nevyužita. V rámci bytových domů v obci lze najít spíše poskromnu neobydlených bytů.

Přestože statistiky poskytují pouze neúplné a nevěrohodné údaje ohledně období výstavby domů v obci, je třeba poukázat na **významný počet historických objektů** – v m. č. Manětín a Rabštejn nad Střelou jsou vyhlášeny městské **památkové zóny**, v m. č. Radějov pak vesnická památková zóna. V nich jsou možnosti trvalého bydlení mnohdy výrazně omezeny, alespoň s ohledem na současné standardy. Byť je sídelní struktura obce velice roztržštěná, struktura

jednotlivých sídel je naopak velmi kompaktní. Vyjma některých lokalit centrální m. č. či jednotlivých objektů v některých m. č. je charakter obce ryze venkovský.

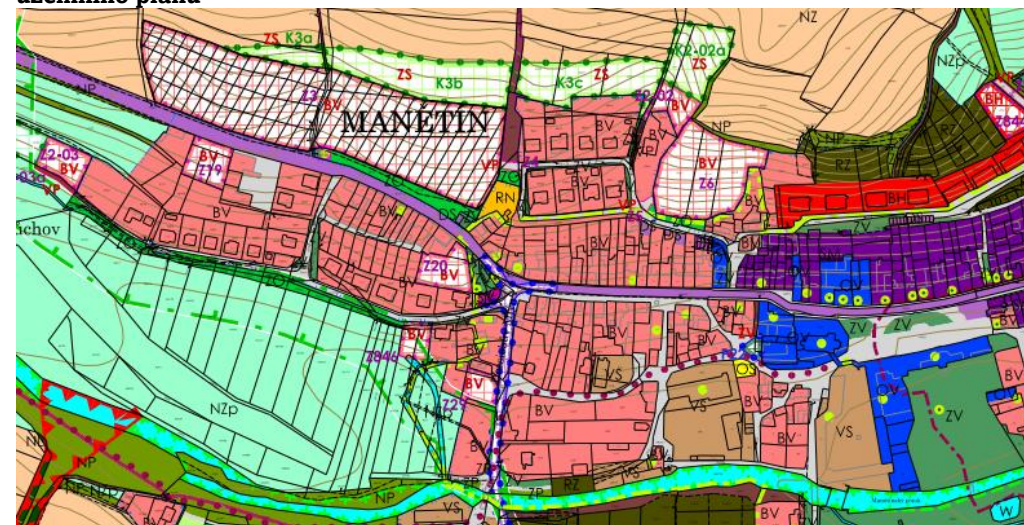
Tabulka 2: Vybrané údaje o domovním a bytovém fondu Manětína v roce 2021

	Počet domů	Počet bytů	Podíl bytů v RD	Podíl obvykle obydlených domů
Brdo	17	21	100 %	53 %
Česká Doubravice	11	13	100 %	36 %
Hrádek	19	23	100 %	32 %
Kotaneč	7	7	100 %	29 %
Lipí	16	17	100 %	44 %
Luková	9	10	100 %	22 %
Manětín	267	427	67 %	67 %
Mezí	21	29	76 %	62 %
Rabštejn nad Střelou	43	54	74 %	19 %
Radějov	4	4	100 %	0 %
Stvolny	38	63	71 %	66 %
Újezd	19	25	100 %	58 %
Vladměřice	30	37	100 %	57 %
Vysočany	11	12	100 %	55 %
Zhořec	16	23	83 %	81 %
celkem	17	765	76 %	57 %

zdroj: ČSÚ

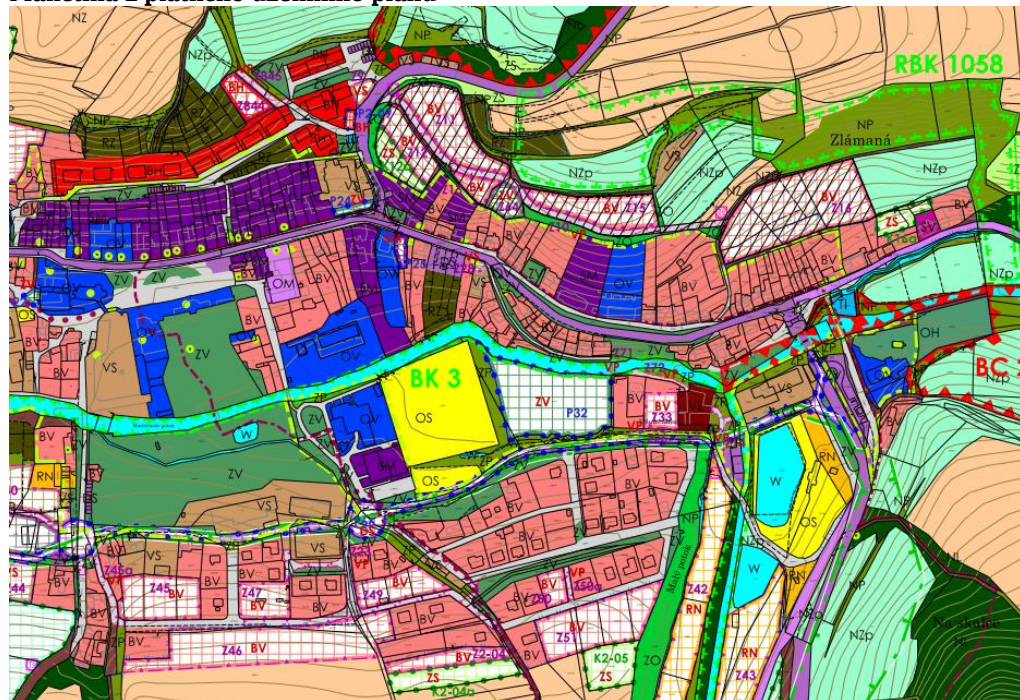
Od přelomu tisíciletí bylo v Manětíně postaveno celkem 78 bytů, z toho v uplynulých 10 letech pouze 26. **Intenzita bytové výstavby** tak **výrazně zpomalila** a z úrovně srovnatelné s tou za celé Česko (v průměru 3,02 dokončených bytů na 1000 obyvatel za rok) klesla v poslední dekádě zhruba o čtvrtinu na hodnotu 2,28. Výrazně tak zaostává ve srovnání s SO ORP Kralovice (2,98), okresem Plzeň-sever (4,88) i Plzeňským krajem (3,54). **Rozvoj bytové výstavby v obci tak spíše uvažoval. V současné době** však na rozvojových plochách **na severozápadě centrální části obce započala nová zástavba** – na původně obecních 12 stavebních parcelách by měly vzniknout solitérní rodinné domy, na 24 parcelách soukromého investora se počítá s výstavbou dvojdomů.

Obrázek 2: Výřez rozvojové lokality na severozápadě centrální části Manětína z platného územního plánu

zdroj: kralovice.cz

Obrázek 3: Výřez rozvojových lokalit na severozápadě a jihovýchodě centrální části Manětína z platného územního plánu

zdroj: kralovice.cz

Územní plán města Manětín vznikl v roce 2015 a doposud prošel dvěma změnami, konkrétně v letech 2019 a 2023. **Plán vymezuje pro novou rezidenční výstavbu** více než **dostatečné plochy** o spíše malé či střední rozloze, vhodné **pro růst** relativně **pozvolného charakteru**. Naprostá většina ploch je vymezena napříč centrální částí, a to v přímé návaznosti na severozápadní, severovýchodní a jihovýchodní hranici jejího intravilánu, viz obrázky 2 a 3. Nová zástavba by tak neměla být příliš roztroušena do volné krajiny, ale měla by držet kompaktní formu.

Rozvojové plochy pro rezidenční bydlení jsou vymezeny i v naprosté většině dalších m. č., byť se jedná takřka výhradně o dostavbu proluk či menší plochy v přímé návaznosti na současnou zástavbu. Většina jich je však ve vlastnictví soukromých subjektů a rozsáhlejší obecní pozemky, mezi něž patří zejména jedna z luk na severovýchodě centrální části, nyní nemají rozvedeny sítě technické infrastruktury.

Město Manětín má **ve svém vlastnictví** celkem **100 bytů**, z nichž se valná většina nachází v bytových domech v centrální části města. Manětín tak **disponuje vysokým počtem obecních bytů**, se kterými může efektivně nakládat. Městu však chybí malometrážní, startovací či bezbariérové byty pro občany se sníženou mobilitou či pro ty vyžadující zvláštní péči.

Shrnutí

- Roztroušená sídelní struktura obce s kompaktní venkovskou zástavbou v rámci jednotlivých sídel
- Značná část domů zejména mimo centrální část slouží pouze k rekreaci
- V poslední dekádě značně podprůměrná intenzita bytové výstavby
- Obec vlastní celkem 100 bytů, chybí bezbariérové a menšího charakteru
- Dostatek rozvojových ploch pro novou rezidenční výstavbu, zaručující pozvolný rozvoj, byť pouze část pozemků v obecním vlastnictví a bez sítí

Ekonomická situace

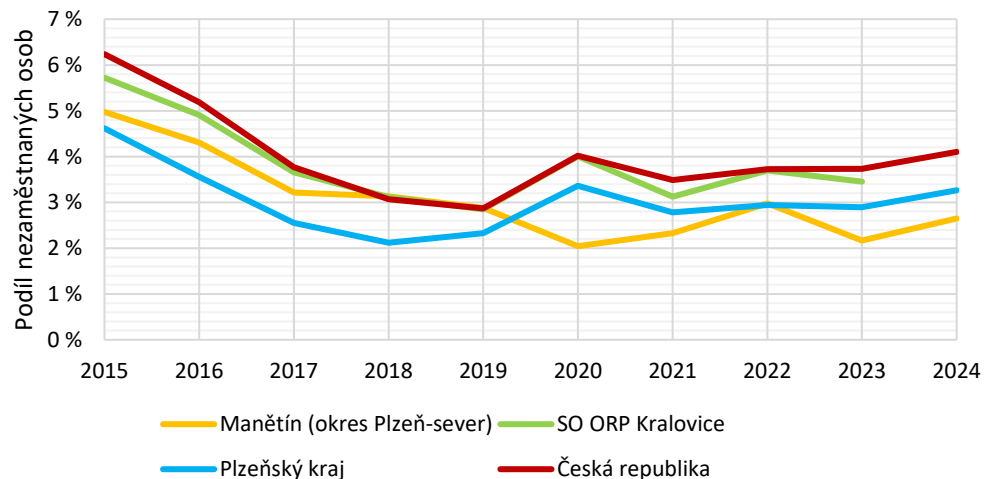
Trh práce

Jednou z nejpodstatnějších charakteristik trhu práce je úroveň nezaměstnanosti, konkrétně podíl nezaměstnaných osob, znázorňující podíl uchazečů o zaměstnání ve věku mezi 15 a 64 lety. **Ve městě**

Manětín dosahovala ke 31.12.2024 hodnota tohoto podílu

2,6 % a držela se tak zdatně pod průměrem za celé Česko (4,1 %) i Plzeňský kraj (3,3 %), značně nižší byla i předchozí rok v porovnání s mikroregionální úrovní.

Graf 7: Vývoj podílu nezaměstnaných osob mezi lety 2015-2024 (k 31. 12.)

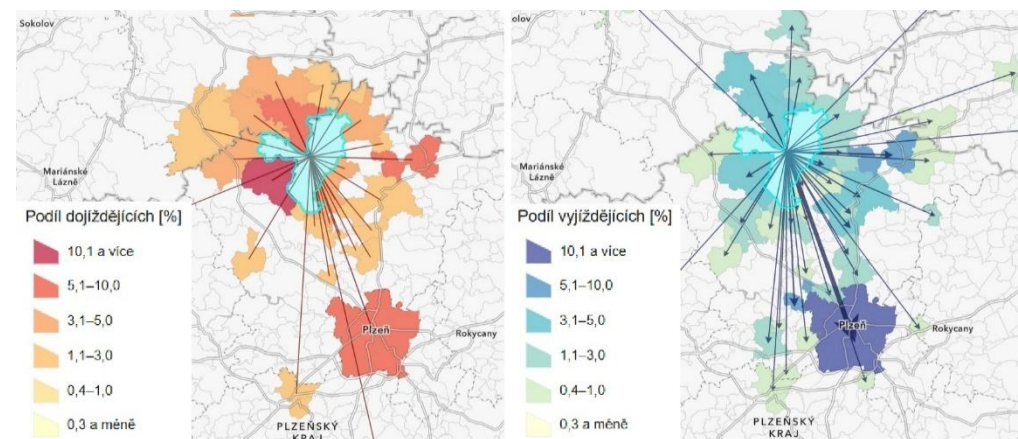

Poznámka: Data za SO ORP Kralovice za rok 2024 nebyla v době tvorby zveřejněna

zdroj: ČSÚ, MPSV

Přestože na úrovni obcí může vývoj tohoto ukazatele vzhledem k malému vzorku populace obsahovat značné výkyvy, pokles od roku 2015 byl spolu s dozníváním důsledků světové ekonomické krize víceméně plynulý, viz graf 7. Výjimku tvořil drobný nárůst mezi lety 2020 a 2022, způsobený ekonomickými dopady celosvětové pandemie onemocnění Covid-19. Přesto **podíl nezaměstnaných osob v Manětíně v horizontu poslední dekády** v žádném roce **nepřesáhl průměr za celé Česko** a významně se neliší ani od hodnot Plzeňského kraje.

Obrázek 4: Denní vyjízdka a dojízdka za práci ve městě Manětín v roce 2021

zdroj: ČSÚ

S ohledem na velikost a rozdrobenost sídelní struktury města Manětín je v místě jen **omezená nabídka pracovních příležitostí**, **byť** díky jeho poloze ve značné vzdálenosti od dalších větších center ji lze **v porovnání s podobně velkými obcemi** považovat za **nadstandardní**. Přesto však **více než čtvrtina obyvatel** v produktivním věku **vyjíždí za prací za hranice obce**. **Nejsilnější proud**,

takřka dvě pětiny vyjíždějících směřuje **do Plzně**, vzdálené zhruba 40 minut jízdy autem, více než 10 obyvatel vyjíždí také do Kralovic či Města Touškov, a pouze jednotky obyvatel pak směřují do okolních obcí. Do města Manětín naopak dojíždí za práci poměrově k počtu vyjíždějících pouze třetina, z valné většiny z okolních obcí, zejména Nečtin, viz obrázek 4.

Struktura ekonomických subjektů

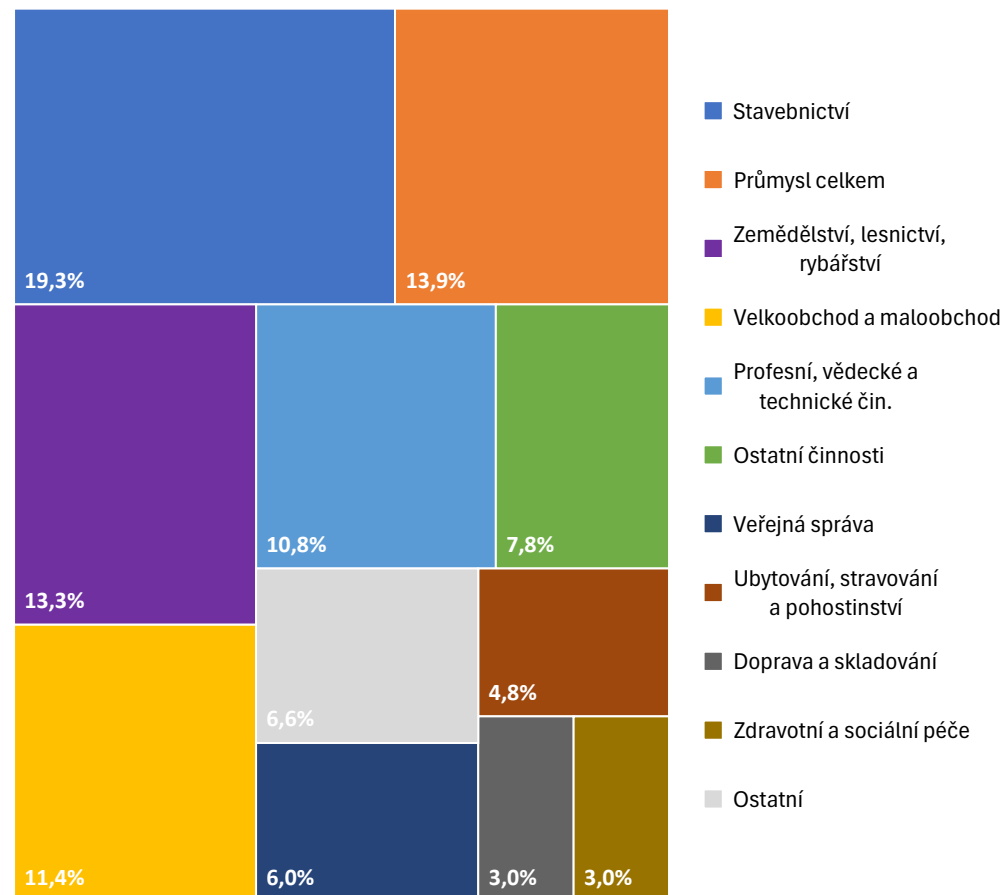
Ke dni 31. 12. 2023 bylo v obci registrováno celkem **287 podnikatelských subjektů**, z nichž byla **u 169 zjištěna aktivita**. Zhruba tři čtvrtiny tvořily fyzické osoby (208), z čehož bylo 7 zemědělských podnikatelů, z nichž byla u 5 zjištěna aktivita, zbytek tvořily právnické osoby.

Obchodních společností lze ve městě Manětín najít celkem 22, respektive 21 aktivních. V rámci registru ekonomických subjektů nemá více než polovina společností uveden počet zaměstnanců, u zbylých se jedná o podniky s výhradně méně než 10 zaměstnanci. **V obci se tak nenachází nejen žádný větší, ale ani středně velký soukromý zaměstnavatel. Jediným významnějším zaměstnavatelem** tak zůstává veřejný sektor, zejména místní **základní škola (ZŠ)** s 26 zaměstnanci, případně mateřská (MŠ) či umělecká škola (ZUŠ) s vyššími desítkami zaměstnanců.

Z hlediska odvětví se z největší části jednalo o subjekty podnikající ve stavebnictví, ale také celkově průmyslu nebo zemědělství, lesnictví, rybářství,

případně maloobchodě a velkoobchodě, profesní, vědecké nebo technické činnosti, viz graf 8, což odpovídá venkovskému charakteru obce. Zbylá odvětví tvoří jen jednotky procent.

Graf 8: Struktura aktivních ekonomických subjektů v Manětíně ke 31. 12. 2024

zdroj: ČSÚ

Shrnutí

- Dlouhodobě velmi nízká nezaměstnanost, pod úrovní celorepublikového průměru
- Nemalé množství spíše menších podniků, avšak absence těch středních či větších – chybí významnější zaměstnavatel
- Více než čtvrtina obyvatel v produktivním věku z obce za prací vyjíždí, nejsilnější proud směřuje do Plzně
- Ekonomická struktura z hlediska odvětví odpovídá venkovskému charakteru obce

Infrastruktura

Technická a dopravní infrastruktura jsou jednou ze základních predispozic pro komfort a kvalitu života stávajících i budoucích obyvatel. Její stav a širě je tak základní podmínkou pro úspěšný rozvoj obce.

Technická infrastruktura

Stav a šíři technické infrastruktury ve městě Manětín lze považovat za rozporuplné. Zatímco v centrální části obce lze rozsah jejího rozvedení i stáří hodnotit veskrze pozitivně, ve většině zbylých místních částí lze najít technickou infrastrukturu ve velice omezené míře, případně jen základní, což ovšem není pro

takto prostorově odlehlá sídla, takové velikosti a s obvyklým užíváním většiny z nich spíše pro rekreační účely nijak atypické.

Zásobování obyvatel pitnou vodou je **v centrální m. č. a Vladměřicích zajištěno z veřejného vodovodu**. Hlavním zdrojem vody je vrt u ČS a ÚV Hodovíz, odkud je voda čerpána do vodojemu Manětín, a dále rozvedena vodovodním řadem do takřka všech objektů v intravilánu centrální části. **Vlastní vodovodní řad i zdroj**, včetně nouzového, **má také m. č. Rabštejn nad Střelou**, část obyvatel m. č. Stvolny je napojena na místní vodovod Žihelského statku a.s. a vlastní vrt na pitnou vodu včetně nouzového zdroje má i m. č. Újezd. **V ostatních místních částech** jsou zdrojem vody většinou **domovní studny**. Za problematický lze považovat zdroj vody v m. č. Brdo, kde je vrt pouze pro užitkovou vodu, a obec tak zvažuje pořízení tzv. kontejnerového vodojemu, taktéž pro nedaleký Hrádek.

V dohledné době se počítá zejména s postupnou rekonstrukcí vodovodních řadů. Dále je v plánu dořešení kalového hospodářství ÚV Hodovíz, doplnění nového vodojemu v Manětíně, připojení nového vrtu HV2 v m. č. Vladměřice, zřízení nových vodovodních řadů v m. č. Stvolny a posílení zdroje v m. č. Rabštejn nad Střelou., případně napojení nových lokalit pro výstavbu. Přehled nabízí tab. 3.

Tabulka 3: Přehled infrastruktury pro zásobování vodou v jednotlivých m. č. Manětína

	Současný stav	Do budoucna
Brdo	Zdrojem domovní studny; vodovod pro užitkovou vodu	Pořízení kontejnerového vodojemu
Česká Doubravice	Zdrojem domovní studny	Není v plánu změna
Hrádek	Zdrojem domovní studny	Pořízení kontejnerového vodojemu
Kotaneč	Zdrojem domovní studny	Není v plánu změna
Lipí	Zdrojem domovní studny	Není v plánu změna
Luková	Zdrojem domovní studny	Není v plánu změna
Manětín	Vodovod pro veřejnou potřebu, zdrojem vrt u ČS a ÚV Hodovíz, dále čerpáno do vodojemu Manětín; zásobena celá obec, příp. studny	V plánu posílení zdroje a dořešení kalového hospodářství ÚV Hodovíz, doplnění nového vodojemu, postupná rekonstrukce systému, příp. napojení nových lokalit
Mezí	Zdrojem domovní studny	Není v plánu změna
Rabštejn nad Střelou	Vodovod pro veřejnou potřebu, zdrojem vody vrt HV1	V plánu posílení zdroje a postupná rekonstrukce systému, příp. napojení nových lokalit
Radějov	Zdrojem domovní studny	Není v plánu změna
Stvolny	Zdrojem domovní studny; část obyvatel napojena na místní vodovod Žihelského statku	Dle ÚP v plánu zřízení nových vod. řadů zásobovaných z vod. soustavy Žihelského statku
Újezd	Zdrojem domovní studny	Není v plánu změna
Vladměřice	Vodovod pro veřejnou potřebu, zdrojem vrt u ČS a ÚS Hodovíz, dále čerpána do místního VDJ, příp. studny	V plánu připojení vrtu HV2 a dořešení kalového hospodářství ÚV Hodovíz, postupná rekonstrukce systému, příp. napojení nových lokalit
Vysočany	Zdrojem domovní studny	Není v plánu změna
Zhořec	Zdrojem domovní studny	Není v plánu změna

zdroj: PRVK Plzeňského kraje, ÚP Manětín, vedení obce

Začátkem roku 2023 byla **ve městě Manětín kompletně dobudována nová čistička odpadních vod (ČOV) včetně kompletní splaškové kanalizační sítě, jejíž provozovatelem je město**. V roce 2025 však byla v obci rozvedena jen v centrální části, kde je na ni ovšem napojena valná většina objektů – výjimku tvoří ty povětšinou rekreační či opuštěné. Objekty **ve všech zbylých m. č. zachytávají odpadní vodu do domovních bezodtokých jímek**, odkud jsou fekálním vozem sváženy do ČOV. Dešťová kanalizace je v obci rozvedena jen ve velice omezené míře – částečně v m. č. Brdo, Manětín a Stvolny, zatímco ve zbylých je dešťová voda zachytávána a odváděna pouze systémem příkopů, struh a propustků. Ve spíše dlouhodobém horizontu **obec plánuje rozšíření oddělené splaškové a dešťové kanalizace ve valné většině m. č.**, k níž chce vybudovat krytá technologická zařízení ČOV monoblokového typu. Výjimku tvoří m. č. Lipí a Radějov, pro něž je v ÚP vymezen přechod na domovní ČOV, viz tabulka 4.

Obrázek 5: Čistička odpadních vod v Manětíně dokončená v roce 2023

zdroj: fotografie autora

Tabulka 4: Přehled infrastruktury pro zásobování vodou v jednotlivých m. č. Manětína

	Současný stav	Do budoucna (dle ÚP)
Brdo	Domovní bezodtoké jímky; částečně dešťová kanalizace	Kryté technologické zařízení ČOV monoblokového typu až pro 150 ob.
Česká Doubravice	Domovní bezodtoké jímky; dešťová kanalizace není	Kryté technologické zařízení ČOV monoblokového typu až pro 80 ob.
Hrádek	Domovní bezodtoké jímky; dešťová kanalizace není	Kryté technologické zařízení ČOV monoblokového typu až pro 90 ob.
Kotaneč	Domovní bezodtoké jímky; dešťová kanalizace není	Kryté technologické zařízení ČOV monoblokového typu až pro 80 ob.
Lipí	Domovní bezodtoké jímky; dešťová kanalizace není	Ideálně přechod na domovní ČOV
Luková	Domovní bezodtoké jímky; dešťová kanalizace není	Kryté technologické zařízení monoblokového typu až pro 90 ob.
Manětín	Nově vybudovaná splašková kan. s mechanicko-biologickou ČOV, slouží jako svozová jímka; částečně dešťová kanalizace	Není v plánu změna, postupné připojení zbylých a nových objektů
Mezí	Domovní bezodtoké jímky; dešťová kanalizace není	Kryté technologické zařízení ČOV monoblokového typu až pro 200 ob.
Rabštejn nad Střelou	Domovní bezodtoké jímky; dešťová kanalizace není	Krytá technologická zařízení monoblokového typu až pro 150 a 40 ob.
Radějov	Domovní bezodtoké jímky; dešťová kanalizace není	Ideálně přechod na domovní ČOV
Stvolny	Domovní bezodtoké jímky; vybudovaná dešťová kan.	Splaš. kan. a kryté techn. zařízení monoblokového typu až pro 275 ob.
Újezd	Domovní bezodtoké jímky; dešťová kanalizace není	Kryté techn. zařízení ČOV monoblokového typu až pro 130 ob.
Vladměřice	Domovní bezodtoké jímky; dešťová kanalizace není	Kryté techn. zařízení ČOV monoblokového typu až pro 130 ob.
Vysočany	Domovní bezodtoké jímky; dešťová kanalizace není	Kryté techn. zařízení ČOV monoblokového typu až pro 130 ob.
Zhořec	Domovní bezodtoké jímky; dešťová kanalizace není	Kryté techn. zařízení ČOV monoblokového typu až pro 150 ob.

Pozn.: Dle PRVK nejsou v plánu žádné změny

zdroj: PRVK, ÚP Manětína, vedení obce

Město Manětín není v centrální ani žádné další m. č. **plynofikováno**, avšak v dlouhodobém horizontu je plánován nový VTL a STL přivaděč od Mladotic do Nečtin, a budoucí napojení tak reálné je, byť ve zbylých m. č. se plynofikace nenavrhuje. V obci se nenachází žádný centrální zdroj tepla, a v současné době jsou tak **objekty vytápěny individuálně, většinou pomocí tuhých paliv** – fosilních i obnovitelných, ale i elektřinou.

Po prodloužení elektrické sítě i do m. č. Radějov v roce 2019 je město Manětín **plně elektrifikováno**. Pro případný přechod na další obnovitelné a nízkoemisní zdroje vytápění, ale i pro připojení většího množství nových objektů však nemusí být dostatečná kapacita elektrické sítě. **Obec tak plánuje posílení stávající soustavy trafostanic** zejména úpravou těch stávajících, případně jejich obměnou za moderní či doplněním nových.

Veřejné osvětlení (VO) doposud neprošlo žádnou významnější obměnou, a je tak poměrně zastaralé, energeticky náročné, v některých m. č. spíše symbolické (např. Lipí), případně zcela chybí (m. č. Radějov). **Obec tak plánuje jeho kompletní obměnu, vyžadující** i vzhledem k Oblasti tmavé oblohy Manětínsko **specifické parametry**, zohledňující minimalizaci světelného smogu či genius loci památkových zón. V žádné m. č. také doposud **není zavedena optická síť s vysokorychlostním internetem**, jenž může být významným faktorem pro příchod či udržení obyvatel se specifickými profesemi, jimž umožňuje zejména v poslední době rozmáhající se práci z domova.

Město umožňuje svým občanům **plnohodnotný sběr základních druhů tříděného odpadu – alespoň jedno sběrné místo** se nachází **v každé m. č.** vyjma Radějova, v Rabštejně nad Střelou jsou dvě a v centrální m. č. dokonce pět. Obec však stále využívá zastaralých sběrných nádob, u nichž bude v relativně blízké době potřeba jejich obměna. Většina sběrných míst je také vizuálně poměrně exponovaná, a alespoň některá by tak zasloužila výhledové odclonění či úpravu okolních prostor. Nárazově jsou pak do m. č. přistavovány velkoobjemové kontejnery na bioodpad. V dohledné době má obec **v plánu zřízení kompostové deponie**. Svoz odpadu zajišťuje Skládka Vrbička s. r. o. a nebezpečný či velkoobjemový odpad mohou obyvatelé odevzdat ve sběrném dvoře v obci Nečtiny. Jeho vybudování obec neplánuje.

Shrnutí:

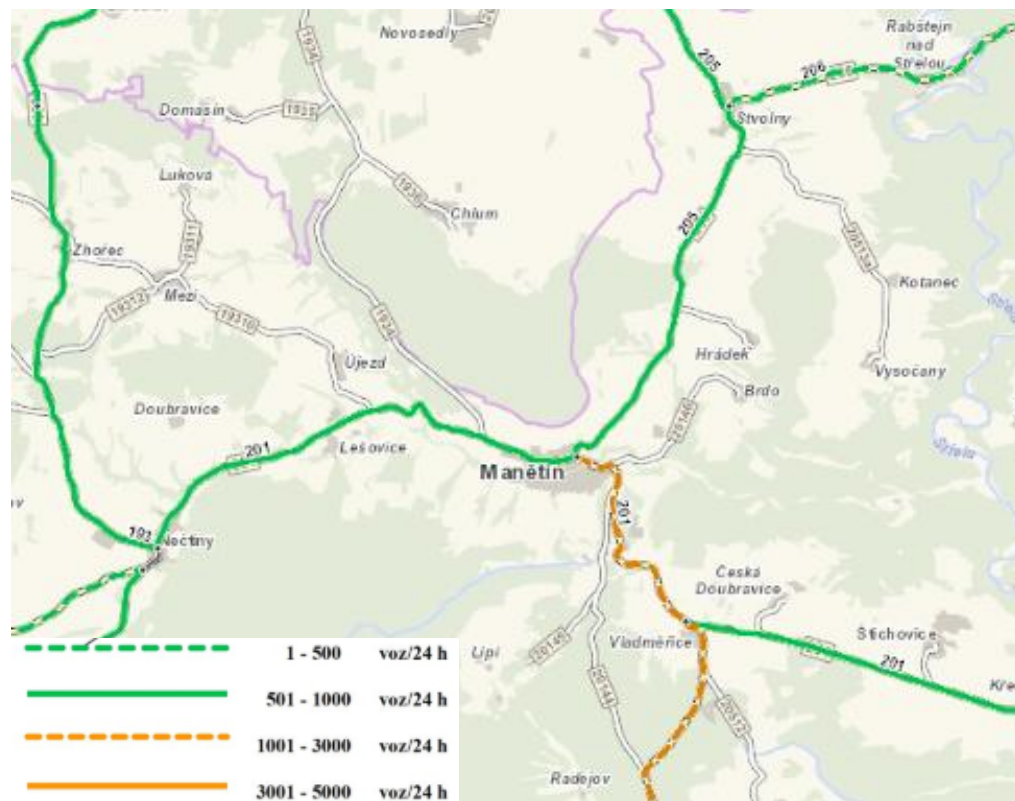
- V centrální části nová kanalizace s ČOV a vyhovující vodovod, zbylé m. č. v omezené míře, ale významné změny se neplánují, problémy s vodou malé
- Obec není plynofikována, chybí optický kabel, nutná kompletní výměna VO
- Plnohodnotný sběr základních druhů odpadu, nutná postupná obměna nádob a vhodná úprava sběrných míst
- Sběrný dvůr v nedalekých Nečtinech, v plánu vlastní kompostová deponie

Dopravní infrastruktura

Město Manětín je typickou obcí tzv. vnitřní periferie. S tím jde ruku v ruce nejen **značná vzdálenost** od větších center, ale zejména v tomto případě i **od všech dopravních toků národního a nadregionálního významu** – obec se nachází uprostřed prostoru vymezeného zhruba 15 kilometrů vzdálenými silnicemi první třídy I/27, I/20 a I/6, respektive dálnice D6. **Katastrálním územím Manětína prochází hned čtyři silnice druhé třídy**, z nichž II/201 tvoří průtah centrální částí obce, kde se křižuje se silnicí **II/205**. Ta **představuje** pro místní obyvatele **hlavní dopravní spojení do Plzně**, a je tedy i silnicí s největší intenzitou dopravy – jako jediná má provoz čítající v průměru více než 1000 vozidel za den, viz obrázek 6. Historické centrum Rabštejna nad Střelou protíná silnice II/206, která tak má výrazný negativní vliv na jeho podobu, byť intenzita dopravy zde nepřesahuje ani 500 vozidel za den. Na katastrálním území obce se nachází ještě krátký úsek silnice II/193, protínající její západní cíp, vedoucí dále do Karlovarského kraje, kde se napojuje na téměř hotový úsek dálnice D6 (Lubenec-Praha). Pro okolí tak bude hlavním dopravním spojením do hlavního města, čímž význam a zatížení tohoto úseku stoupne. Vzhledem k rozloze katastrálního území obce a vysokému počtu sídel se v obci nachází také **desítky kilometrů silnic třetí třídy či místních komunikací**, které však **pro zhruba polovinu m. č. představují jedinou příjezdovou komunikaci**, a jejich význam je tak neopomenutelný – jedná se o m. č. Brdo, Hrádek, Kotaneč, Vysočany, Lipí, Radějov a Luková.

Obrázek 6: Hustota silniční dopravy v obci Manětín v roce 2020

zdroj: ŘSD

Průtah centrální částí města Manětín prošel rekonstrukcí v roce 2012 a jeho stav je stále uspokojivý. V následujících letech však bude třeba úprava přilehlého svahu v úseku mezi přemostěním přes Manětínský potok a napojením silnice II/205. V delším horizontu se počítá s vybudováním obchvatu obce na jižním okraji intravilánu centrální části. Dobrý či uspokojivý stav pak mají i hlavní komunikace

v jednotlivých m. č. Horší lze naopak najít zejména u vedlejších, respektive hlavně místních komunikací v jednotlivých m. č. včetně té centrální, z nichž má nemalá část dosud nezpevněný povrch. Na vybraných úsecích nejen v obydlených částech obce pak bude potřeba doplnění bezpečnostních prvků a revize dopravního značení, zejména v nepřehledných úsecích komunikací. Na území obce se nachází také celkem 20 mostů, jejichž stav je vyhovující či uspokojivý. Výjimku tvoří **historický příhradový most** z roku 1885, viz obrázek 7, v současnosti sloužící jako lávka pro pěší, jenž **by měl** počínaje rokem 2025 **projit rekonstrukcí**.

Obrázek 7: Příhradový most v centrální části města Manětín

zdroj: fotografie autora

Kromě stavu komunikací a další dopravní infrastruktury jsou **hlavní problémy v oblasti dopravy spojené zejména s parkováním**, byť se týká pouze turisticky atraktivních lokalit – **centrální části, Rabštejna nad Střelou a Lukové**. Přestože v centrální části se nachází poměrně rozsáhlé parkoviště přímo před zámekem a další parkovací místa lze najít zejména podél průtahu obce, především v turistické sezoně či při konání větších akcí jsou parkovací kapacity nedostačující. Historické centrum m. č. Rabštejn nad Střelou pak celkově není větší intenzitě dopravy uzpůsobeno, a větší množství aut tak představuje bezpečnostní riziko v podobě možných kolizí a zácp, znemožňujících zásah bezpečnostních složek, ale také významně snižuje estetickou hodnotu městské památkové zóny či veřejného prostoru obecně. Nadměrně zatížena dopravou je i m. č. Luková, kde počet aut velice významně překračuje počet domů či kapacitu sídla a silně narušují její charakter. **Město Manětín tak v těchto místních částech plánuje vybudování zachytných veřejných parkovišť**, respektive v m. č. Luková zpevnění jeho povrchu a odvedení aut z návsi.

Územím obce neprochází ani historicky neprocházela **žádná železniční trať**, a to z rozhodnutí kněžny Lažanské, která její zavedení nepovolila, čímž významně ovlivnila budoucí směřování a současnou podobu obce. Nejbližší trať se stanicí se nachází v obci Žihle, případně Štědrá, jichž však obyvatelé využívají pouze nárazově a v omezené míře. Kromě individuální automobilové dopravy tak hlavní dopravní spojení s okolními centry zajišťuje autobusová doprava. **Nejčtenějším a nejužívanějším spojením je linka č. 440322 na trase do Plzně** s frekvencí deseti spojů v pracovní a pěti spoji ve víkendový den, stejně tak v opačném směru

do Nečtin. **Zbylé linky tvoří jen nižší jednotky spojů denně**, o víkendech je to pak obvykle spíše méně. Nečtiny jsou obsluhovány také linkou 460367, která pokračuje dále do Úněšova, linka 460366 směřuje přes Bezděrov do Úterý, případně Bezdržic, linka 460353 do Žlutic a 460344 do Plas. Pro samotnou obec jsou podstatné linky také 460354 a 460355, obsluhující valnou většinu m. č. města Manětín, vyjma těch v západním cípu katastrálního území, pokračující do mikroregionálního centra obce – Kralovic. O víkendech jezdí z obce tři spoje linky 404 přes Rakovník do Prahy, stejně tak zpět. Celkovou obslužnost jednotlivých m. č. znázorňuje tabulka 5.

Vzhledem k nízké četnosti spojů v obci, s výjimkou Plzně, **lze veřejnou dopravu považovat za problematickou**, byť pro obec s periferní polohou a nízkým počtem obyvatel nijak atypickou. Určitou bariéru zde představuje také blízkost hranice s Karlovarským krajem s vlastní integrovanou dopravou. Vzhledem k obsazenosti spojů a nízké ekonomické návratnosti je však posílení většiny spojů nepříliš pravděpodobné, byť vzhledem k potenciální školní vyjížděce zejména do středních škol by posílení navýšení četnosti spojů např. do Žlutic nebo Plas, či jejich optimalizace, bylo vhodné. Nejen v těchto případech se nabízí také vyzkoušení např. spojů na objednávku. Vzhledem k vysokému počtu autobusových zastávek (celkem 16) s četným množstvím přístřešků (celkem 14), vyžaduje jejich údržba nemalé finanční prostředky. Obec by tak do budoucna měla revidovat jejich nákladnost, optimalizovat, a případně i unifikovat jejich podobu, čímž by mohla ušetřit nezanedbatelné finanční prostředky, ale také podpořit osobitost obce jako celku.

Tabulka 5: Přehled zastávek a spojů autobusové veřejné dopravy v m. č. města Manětín

Místní část	Zastávky	Počet spojů prac./vík. den	Linky	Přístřešek
Brdo	Manětín, Brdo, rozc.1.0	6/5	460354, 460355	X
Česká Doubravice	Manětín, Česká Doubravice, rozc.	10/6	460354 404	✓
Hrádek	Manětín, Hrádek, rozc.1.0	6/5	460354, 460355	✓
Kotaneč	Manětín, Kotaneč	6/0	460354	✓
Lipí	není	-/-	-	-
Luková	není	-/-	-	-
Manětín	Manětín, nám.	36/19		✓ (2x)
Mezí	Manětín, Mezí	6/0	460366	✓
Rabštejn nad Střelou	Manětín, Rabštejn nad Střelou	6/5	460354	✓
Radějov	není	-/-	-	-
Stvolny	Manětín, Stvolny	6/5	460354, 460355	✓
	Manětín, Stvolny, rozc.	6/5	460354, 460355	✓
Újezd	Manětín, Újezd	6/0	460366	✓
	Manětín, Újezd, rozc.1.0	12/12	440322, 404	✓
Vladměřice	Manětín, Vladměřice	24/13	440322, 40344	✓
	Manětín, Vladměřice, rozcestí	10/6	460354, 404	✓
	Manětín, Na Výhledech	3/2	440322	✓
Vysočany	Manětín, Vysočany	3/0	460354	✓
Zhořec	Manětín, Zhořec	7	0	✓

zdroje: IDOS, mapy.cz

Díky turistickému a přírodnímu charakteru obce prochází jejím katastrálním územím **značné množství cyklotras** (celkem 8), vedoucích jak po silnicích třetí třídy a místních komunikacích, výjimečně pak i silnicích druhé třídy, tak po samostatných cyklostezkách, respektive povětšinou lesních či polních cestách. Stejně jako u ostatních komunikací, i většina cyklotras se schází v centrální části obce, a některé se dále rozbíhají do různých směrů. Cyklotrasa **Baroko II** tvoří okruh z Manětína do Plas, vedoucí z jihu do centra, a následně na východ mimo katastrální území obce. Trasa je zčásti spojena s **cyklotrasou č. 352**, místy paralelně vedoucí po silnici II/201. V jižním cípu území se na ně nedaleko centrální části napojuje **cyklotrasa č. 35**, dále vedoucí pod úpatím Chlumské hory směrem na severozápad, a blízko jižní hranice území se nachází také krátký úsek cyklotrasy č. 2262. Západní cíp území dále protíná **cyklotrasa č. 2183** končící v centru a u samotné západní hranice území obce prochází skrz Zhořec krátký úsek cyklotrasy č. 2232. Centrální část Rabštejnem nad Střelou pak propojuje **cyklotrasa GW Berounka-Střela**, kde se v krátkém úseku napojuje na cyklotrasu č. 2278.

Přestože i vzhledem k intenzitě automobilové dopravy nepůsobí vymezení cyklotras na silnicích druhé či třetí třídy na většině míst problémy, některá křížení či úseky, zejména v centrální části obce, mohou představovat určité bezpečnostní riziko. Na některých místech je tak vhodné doplnění dopravního značení či bezpečnostních prvků, případně optimalizace trasy či její převedení na samostatnou cyklostezku. V centrální části i jednotlivých místních částech, zejména těch turistických, pak takřka zcela chybí dodatečná cykloinfrastruktura,

jenž by mohla zvýšit komfort samotných cyklistů, ale i místních občanů. Sama obec usiluje o další rozvoj cyklistické infrastruktury pro turisty i místní.

Infrastruktura pro pěší ve městě Manětín **odpovídá charakteru jednotlivých místních částí** a absenci komunikací s vysokou intenzitou dopravy. Většina m. č. se nachází mimo hlavní dopravní toky, a chodníky jsou tam nejen že zbytné, ale významně by narušily vesnický ráz sídel. Výjimku tvoří centrální část, zejména její průtah, kde sice z velké části, především v centru chodníky i po obou stranách jsou, ale na některých místech zcela chybí. Navzdory existenci alternativních tras je spolu s úpravou svahu lemovaného sochami vhodné zvážit jejich doplnění, případně i na dalších vybraných místech. **Problematickým místem** je pak především nepřehledný **úsek před místní ZŠ a ZUŠ**, kam by bylo vhodné doplnit přechod, a případně i dalšími úpravami stavebního i nestavebního charakteru zvýšit bezpečnost pohybu.

Shrnutí

- Rekonstrukci či zpevnění vyžadují zejména vedlejší a místní komunikace
- Problematická situace s parkováním v centrální části, Rabštejně nad Střelou a v Lukové, v plánu vybudování veřejných záchytných parkovišť
- S výjimkou spojení do Plzně spíše nižší frekvence linek veřejné dopravy, ovšem velké množství autobusových zastávek
- Značné množství i délka cyklotras napříč územím obce, potenciál pro další rozvoj, včetně dodatečné infrastruktury
- Pěší infrastruktura dostatečná, vhodná úprava prostoru před ZŠ a ZUŠ

Občanská vybavenost

Město Manětín nabízí na obec své velikosti až nadstandardně široké spektrum občanské vybavenosti, čemuž napomáhá nejen jeho periferialita, ale také administrativní sdružení 15 sídel. Obec je tak atraktivním centrem pro obyvatele i z okolních obcí, rekreanty i turisty.

V obci se nachází celkem **tři školy – ZŠ pro první i druhý stupeň** s kapacitou 250 žáků, s vlastní družinou i školní jídelnou, **MŠ se dvěma třídami** s celkovou kapacitou 56 dětí, také vlastní jídelnou, **a ZUŠ s celkem 4 učebnami**, z nichž **jedna slouží jako malý koncertní sál. Kapacity tříd všech škol jsou dostačující.** Za účelem školní docházky dojíždělo v roce 2021 do Manětína celkem 83 dětí, zejména z okolních obcí (především Bezvěrova a Nečtin). Z obce naopak vyjíždělo zhruba o čtvrtinu dětí méně (celkem 63), a to především do Plzně, případně Plas či Kralovic – z toho lze předpokládat, že valná většina do středních škol. Za nedostatečnou lze považovat kapacitu školní družiny, činící zhruba 65 dětí, případně hraniční kapacitu školní jídelny pro 200 dětí. ZŠ nabízí dětem také značné množství mimoškolních aktivit – kroužek pěvecký, keramický, anglického jazyka, aerobiku, či mladých ochránců přírody, či různé akce pro rodiče s dětmi. **Budovy všech škol jsou ve velmi dobrém technickém stavu** – MŠ i ZŠ prošly v uplynulé dekádě takřka kompletní rekonstrukcí včetně zateplení a výměny zdroje tepla, zejména ZŠ velmi zdařilou, navracející budově svůj původní historický vzhled, viz obrázek 8. Na budově MŠ je v plánu instalace FV panelů.

Negativem školních zařízení, respektive ZŠ je **nedostatečná kapacita družiny, nevyhovující zázemí pro učitelský sbor a absence blízkého sportoviště** – žáci v současné době využívají tělocvičnu v kulturním domě, taktéž zrekonstruovaném v roce 2015, případně nedaleké venkovní sportoviště – nové víceúčelové hřiště či atletickou dráhu. Prostory však konání mnohých, především vnitřních sportů či aktivit neumožňují. Nedostatečná je i velikost skladu na sportovní pomůcky a jejich nabídka, jež by zasloužily rozšíření. Město také zvažuje vybudování přilehlého víceúčelového hřiště s venkovní posilovnou u samotné ZŠ, zahrnující i úpravu parkoviště pro zaměstnance.

Obrázek 8: Základní škola Manětín

zdroj: Stavba roku Plzeňského kraje

Kromě již zmíněných sportovišť se v centrální m. č. nachází také velké fotbalové hřiště sloužící klubu TJ Sokol Manětín, v m. č. Rabštejn nad Střelou pak jedno

soukromé s asfaltovým povrchem. **Obec má vlastní plovárnu**, která v současné době prochází čištěním nádrže, v jejím areálu je k dispozici beachvolejbalový kurt a na přilehlém pozemku lukostřelecká střelnice. Do budoucna však obec plánuje větší úpravu areálu plovárny i jejího okolí – jedná se především o napojení na ČOV, které již je v počátcích budování, obnovu objektu s občerstvením, přistavení mobilního kontejneru s toaletami a v dlouhodobějším horizontu vybudování stání pro karavany v místech dnešního areálu lukostřelců, kde obec se spolkem řeší směnu pozemků. Město by také rádo rozšířilo sportovní areál v centru výstavbou inline dráhy a skateparku na přilehlé louce. V tamějším kulturním domě funguje také obecní kino, sál slouží i pro divadelní představení či další společenské a kulturní akce, např. plesy, karnevaly pro děti či seniorská setkání. Většina technických zařízení v objektu je však zastaralá, a obec by tak ráda pořídila nová.

V oblasti kultury a sportu lze kromě centrální části pozitivně hodnotit také většinu místních částí, viz tabulka 6. **V obci se nachází celkem 7 dětských hřišť, 10 hasičských zbrojnic a 13 komunitních domů**, sloužících jako místo pro setkávání, mnohdy s vlastní knihovnou. Přestože některá dětská hřiště čítají jen pár herních prvků a bylo by vhodné jejich rozšíření, představují alespoň základní místo pro setkávání rodičů s dětmi či jedinou možnost sportovního vyžití ve veřejném prostoru pro ty nejmenší. Nové dětské hřiště by si i vzhledem k nové výstavbě zasloužila i centrální část. Z komunitních domů fungují některé jako místo pro pravidelná setkávání, jiné spíše nárazově např. při pálení čarodějnic a po většinu roku slouží jako úložné prostory pro dané příslušenství. Dílčí úpravy by

většina z nich snesla. V Rabštejně nad Střelou obec uvažuje o odkoupení domu na centrálním náměstí za účelem vybudování komunitního centra, na prodej je i budova bývalého kláštera. Pro obec je **klíčové** zejména **dokončení rekonstrukce knihovny v historickém objektu v centrální části**, vyžadující zvláštní památkovou péči, aby mohla sloužit i jako místo pro setkávání s občany či různé zájmové aktivity. Totéž platí pro hasičské zbrojnice, vyjma té v centrální části, v m. č. Česká Doubravice a Stvolny, jež prošly rekonstrukcí v nedávné době.

Tabulka 6: Přehled základní občanské vybavenosti v jednotlivých m. č. města Manětín

	Dětské hřiště	Komunitní dům	Hasičská zbrojnice
Brdo	✓	✓	✓
Česká Doubravice	x	x	✓
Hrádek	x	✓	✓
Kotaneč	x	x	x
Lipí	x	x	x
Luková	x	x	x
Manětín	✓ (2x)	✓ (4x)	✓
Mezí	✓	✓	✓
Rabštejn nad Střelou	x	✓	x
Radějov	x	x	x
Stvolny	✓	✓	✓
Újezd	x	✓	✓
Vladměřice	✓	✓	✓
Vysočany	x	✓	✓
Zhořec	✓	✓	✓

zdroj: SMS data, mapy.cz, mapování autora

V oblasti maloobchodu a služeb lze valnou většinu provozoven najít v centrální části obce, případně v Rabštejně nad Střelou. V centru města se nachází dva obchody s potravinami (prodejnu sítě COOP a večerku), řeznictví, drobnou prodejnu drogerie a krmiv a obchod s textilem. Nově do m. č. Manětín, Stvolny a Rabštejn nad Střelou začala také rozvážet nákupy firma Rohlik.cz. Provozoven pohostinství je v obci hned několik – v centrální části zejména pizzérie, bistro, kavárna, restaurace v místním penzionu a sezónní cyklobufet. Do roku 2024 zde fungovala také zámecká restaurace, do níž se však nepodařilo najít nové provozovatele. Žádný z těchto podniků tak nemá otevřeno ve večerních hodinách, což mohou postrádat nejen místní, ale zejména turisté na vícedenním pobytu. Další dvě restaurace a dvě kavárny lze najít v Rabštejně nad Střelou, avšak s otevírací dobou omezenou takřka jen na víkendy. V některých dalších m. č. občerstvovací zařízení nepravidelně či sporadicky supluje komunitní domy či hasičské zbrojnice.

V centrální části je občanům k dispozici pošta s Czech Pointem a bankomat, funguje zde služebna Policie České republiky, u vjezdu do obce je čerpací stanice a k dispozici jsou také kadeřnické služby či masáže. Nedaleko centra se nachází **soukromý lékařský dům**, kde ordinují praktický lékař pro dospělé a praktická lékařka pro děti a dorost, v omezených ordinačních dnech pak dva stomatologové či gynekolog a vyjma víkendů zde funguje také lékárna. **Oba praktičtí lékaři jsou však již v důchodovém věku** a obec o jejich udržení usiluje i nadále, zvažuje tak i zařízení vlastních ordinačních prostor. V obci se nacházejí i dva domy s pečovatelskou službou se sídlem ve Městě Touškov a zázemím v Manětíně.

Vzhledem k věkové struktuře populace města je však **na místě vybudování dalších vhodných obytných prostor a zkapacitnění sociálních služeb.**

Shrnutí:

- Relativně dobrá nabídka služeb, lokalizovaných zejména v centrální části
- V obci MŠ, ZŠ a ZUŠ s dostatečnými kapacitami a dobrým technickým stavem budov, k ZŠ však neodpovídající sportovní zázemí, nedostatečná kapacita družiny a nevyhovující zázemí pro učitelský sbor
- Velké množství dětských hřišť i komunitních prostor napříč jednotlivými m. č., vhodné doplnění či dílčí opravy objektů
- V obci dostatek lékařských služeb, nutno najít náhradu za dosluhující praktické lékaře pro děti i dospělé
- V obci fungují dva bytové domy s externí pečovatelskou službou, nutno vybudovat vhodné nové prostory a zajistit zkapacitnění služeb

Společenský život

Město **Manětín disponuje velice bohatými a pestrými možnostmi sportovního, kulturního či společenského využití.** Místní obyvatelé i více či méně pravidelní návštěvníci obce tak mají k dispozici širokou nabídku pravidelných aktivit, a především pak jednorázových nebo občasných akcí, čemuž napomáhá i četné množství místních spolků. Velký počet aktivních spolků pomáhá mobilizovat tzv.

sociální kapitál obce, jenž je jedním ze základních předpokladů pro její úspěšný rozvoj. Obec činnost spolků i dalších organizací aktivně podporuje.

Ve městě Manětín fungují spolky nejen v její centrální části, ale některé také samostatně v jednotlivých sídlech. V tomto směru se jedná zejména o **Sbory dobrovolných hasičů (SDH)**, jichž lze **v obci** najít **celkem devět** – SDH Brdo-Hrádek, Česká Doubravice, Mezí, Rabštejn nad Střelou, Stvolny, Újezd, Vladměřice, Zhořec a Manětín, založený roku 1869, který je druhým nejstarším v Plzeňském kraji. Právě tyto spolky jsou kromě příslušné činnosti obvykle také motorem pro pořádání dalších místních akcí, ať už formálních, jako např. pálení čarodějnic či hasičské bály, tak neformálních setkání. **SDH Manětín celkem čítá přes 100 členů** a obsazeny jsou i dětské kategorie, pro něž jsou pořádány pravidelné tréninky a letní tábory. Kromě okresních soutěží se děti dlouhodobě účastní také hry Plamen, kde dosahují těch nejvyšších příček.

Velice aktivním nejen sportovním spolkem je také **KOS** (Kulturní a Okrašlovací Spolek) **Manětínský**, pod jehož taktovkou je v obci organizován kroužek lukostřelby (LUKOS Manětín). Spolek má **více než 20 členů** z Manětína i mimo něj, a kromě pravidelných tréninků se aktivně účastní mnoha turnajů, sami pak organizují lukostřelecký trojboj Louskáček. Cílem spolku je také Manětínsko dále zkrášlovat a propagovat jej navenek. K tomu slouží také spolek **Postřelí**,

propagující a spolupořádající různé akce, lákající i nové návštěvníky. Zaměřen je na celý region. Vlastní okrašlovací spolek má i Rabštejn nad Střelou.

Mezi další významné spolky v obci se sportovní tematikou patří **TJ Sokol Manětín**. Pod spolkem ve městě funguje zejména **fotbalový tým**, snažící se o postup do okresního přeboru, zahrnuta je také mládež. V tělocvičně jsou však pořádány i další sportovní aktivity a cvičení.

Pro Manětín mají nejen z pohledu návštěvníků obce význam zejména spolky kulturní – mezi ně patří především **Baroko v Čechách**, organizující na městské plovárně akce i nadregionálního významu.

Zejména v letních měsících jsou zde pořádány různé koncerty, ale také divadelní a jiná představení, či společná cvičení. Jednou z největších obecních akcí je pak **hudební festival Rock for JK Manětín**, odehrávající se v prostoru před kulturním domem, kam pravidelně přijíždějí i celorepublikově známé kapely. Neopomenutelný význam má pro obec **Státní zámek Manětín**, v jehož prostorách, zejména nádvoří, se odehrává většina větších obecních akcí, mezi něž patří např. Vítání jara, Manětínské vinobraní či Městské slavnosti. Napříč celým rokem jsou zde pořádány různé vernisáže či výstavy obrazů, soch a dalších uměleckých děl. V obci dlouhodobě funguje také **divadelní spolek MLASK** (Manětínský lidový amatérský soubor komediantů), jenž pro svoji

činnost využívá zejména sál v kulturním domě, hostuje však i v nespočtu dalších měst napříč západem Čech. Spolek funguje již více než 30 let a od roku 2009 pořádá pravidelná vystoupení divadelních sborů z celého kraje pod názvem „Manětínský divadelní podzim“. Jsou také pravidelnými spoluorganizátory dalších obecních akcí, mezi něž patří např. Vánoční zpívání u stromečku v Manětíně. Dětem je v obci k dispozici také **Skautský oddíl Sagitta**, s klubovnou v místní faře. Oddíl funguje pro děti v rozmezí od 6 do 18 let. Přesah do Manětína má i přeshraniční Spolek Němců v Čechách. Prostory pro spolky jsou v obci víceméně dostatečné a vyžadují spíše dílčí úpravy – např. budova fary, která je však v majetku Římskokatolické farnosti Manětín.

V Manětíně i jeho místních částech hojně působí také spolky myslivců – jedná se o Myslivecký spolek Kozelka Nečtiny, Rabštejn nad Střelou, Střela Stvolny, Výrovce Vladměřice a Manětín, založena jsou zde ale také Honební spolčenstva Doubrava, Stvolny či Manětín. Spolky kromě vlastních aktivit a akcí pořádají také akce pro veřejnost, mezi něž patří zejména Myslivecké dny. V rámci nich např. kromě chovatelské přehlídky trofejí či svodu psů probíhají i různé akce pro děti a aktivně se účastní také soutěže Děti a myslivost.

K dalším spolkům s přírodní tematikou patří místní organizace Českého svazu včelařů – chov včel a prodej medu je v obci i jednotlivých m. č. velmi rozšířený, dále Český svaz ochránců přírody Manětínsko, místní organizace Českého zahrádkářského svazu a Českého rybářského svazu, založen je zde i Rybářský spolek Lipí Manětín, pořádající rybářské soutěže.

Shrnutí:

- Bohatý sportovní, kulturní a společenský život pro místní obyvatele i její návštěvníky, jenž je zajišťován četným množstvím spolků, školami i samotnou obcí
- Prostory pro spolky vyžadují spíše drobné úpravy

Cestovní ruch

Město Manětín se nachází v oblasti s velmi nízkou hustotou zalidnění, a přestože se v obci či jejím okolí nerozprostírá žádné velkoplošné chráněné území ani významnější město, má obec co nabídnout jak po stránce přírodních, tak historických hodnot. Centrum obce i její okolí jsou tak hojně navštěvovány turisty zejména z Plzně, potažmo celých západních Čech, ale i dalších koutů republiky či Německa.

Hlavním lákadlem obce je historické centrum Manětína s barokním zámekem a zámeckou zahradou, který spolu s barokním kostelem sv. Jana Křtitele z počátku 18. století, barokním kostelem sv. Barbory z konce 17. století, s dochovanými 300 let starými varhanami, restaurovanými ve spolupráci města a farnosti mezi lety 2011-2021, historickými domy zejména podél hlavní třídy a desítkami barokních soch či dalšími drobnými sakrálními památkami tvoří architektonicky hodnotný celek. Na většině území intravilánu centrální části města tak byla již roku 1992 vyhlášena **městská památková rezervace Manětín.**

Obrázek 9: Státní zámek Manětín

zdroj: fotografie autora

Státní zámek Manětín, viz obrázek 9, spadající pod Národní památkový ústav Plzeň, je již od roku 2002 národní kulturní památkou a pro obec je velmi výrazným historickým i kulturním prvkem – spolupráce města a zámku je vzájemně důležitá i pro pořádání mnoha městských akcí, viz výše. Kromě zámeckého parku skýtá zámek také prohlídky interiérů či pravidelné výstavy a vernisáže. Oficiálně ho každý rok navštíví mezi 10 až 15 tis. turisty. Z historického hlediska je obec významná také z období druhé světové války – právě zde se na jejím konci udal na četnické stanici parašutista Karel Čurda, jenž byl vězněn v cele na dvoře dnešního obecního úřadu. Do budoucna má obec zájem o jeho zpřístupnění.

Historickou hodnotu má také objekt bývalého pivovaru, který by obec ráda rekonstruovala a našla pro něj nové využití, viz obrázek 10. Problematické je pak vedení průtahu centrem města, jenž má za následek trvalé poškozování historicky hodnotných budov, jejichž následná rekonstrukce je nejen finančně náročná. I z tohoto pohledu je tak žádoucí vybudování obchvatu centrální části města.

Obrázek 10: Budova bývalého pivovaru v centrální m. č. Manětín

zdroj: fotografie starosty

V obci se nachází ještě druhá **městská památková zóna v m. č. Rabštejn nad Střelou**. Její dominantou je areál barokního zámku, jenž vznikl přestavbou zříceniny gotického hradu ze 14. století, s budovou bývalého kláštera a kostelem Panny Marie Sedmibolestné, gotický kamenný most, loretánská kaple ze 17. století či zřícenina hradu Sychrov. Celkový charakter městské památkové zóny je pak formován zejména rozsáhlým souborem městské a lidové architektury, který je z velké části tvořen hrázděnými či roubenými chalupami. V sídle se nachází také muzeum zaměřené na místní historii, etnografii a další hodnoty území, či židovský hřbitov. Zejména v okolí řeky je tato m. č. protkána také pásem řopíků ze systému opevnění z meziválečného období. Menší soubor dobových chalup s autentickou atmosférou nabízí také **vesnická památková zóna Radějov**.

Historických, zejména **sakrálních památek** je i napříč dalšími m. č. **nespočet** – ať už se jedná o kostely, kapličky, barokní sochy, za jejichž restaurování obec získala v roce 2024 ocenění, boží muka, ale také pomníky padlým v první či druhé světové válce, případně pozůstatky hradiště (Kotaneč) či hradu (Brdo). Z historického hlediska má hodnotu zejména raně gotický kostel Narození Panny Marie v m. č. Stvolny z přelomu 13. a 14. století s dřevěnou střechou, svůj genius loci má také kostel sv. Petra a Pavla na hřbitově u severozápadní hranice území. V moderní době se proslavil zejména kostel sv. Jiří v m. č. Luková, kde lze od roku 2012 najít sádrové plastiky 30 postav věřících od autora Jakuba Hadravy, lákající značné množství návštěvníků. Umístění díla Má mysl výrazně pomohlo k výběru finančních prostředků, a napomohlo tak rekonstrukci střechy a fasády chátrajícího

objektu. Nejen pro místní je atraktivní také kaple v m. č. Vladměřice s vyhlídkou do krajiny či na úpatí Chlumské hory. Vzhledem k počtu a hodnotě sakrálních či dalších drobných památek na území města je třeba vyčlenění značného množství prostředků a úsilí na jejich obnovu a průběžnou údržbu.

Obec Manětín má svým návštěvníkům co nabídnout také z přírodního hlediska – atraktivní je především **údolí Střely**, případně Manětínského nebo Hrádeckého potoka, či rozsáhlé lesy a množství vodních ploch. Na severozápadní hranici katastrálního území obce se nachází vyhlídka ze Zbraslavského vrchu, nedaleko za hranicemi obce pak z Chlumské hory, Špičáku či Doubravického vrchu, respektive Kozelky.

MANĚTÍNSKÁ
OBLAST
TMAVÉ
OBLOHY

Manětínsko je také známé jako **oblast tmavé oblohy**, tedy území s minimálním světelným znečištěním, jež nabízí ideální podmínky pro pozorování noční oblohy – jedná se o jednu ze čtyř

oblastí v Česku, jedinou ve vnitrozemí. K pozorování slouží zejména vyhlídka u kapličky ve Vladměřicích, letiště v Manětíně či rozcestí Tobolka mezi sídly Kotaneč a Stvolny. V Manětíně i okolních obcích jsou pravidelně pořádány akce pro veřejnost, kde kromě společného pozorování probíhají také odborné přednášky či drobné workshopy a atrakce nejen pro děti, spolupřátané zejména odborníky ze Západočeské pobočky České astronomické společnosti. I do budoucna tak tato oblast zaslouží zvýšeného zájmu o rozvoj a další propagaci.

Obrázek 11: Hotel Manětín – hlavní velkokapacitní zařízení na území obce

zdroj: fotografie autora

Pro turisty se v obci nachází **dvě informační centra** – v centrální části v gesci obce a v m. č. Rabštejn nad Střelou soukromě. První zmíněné disponuje kromě obvyklých služeb také nabíjecí stanicí pro elektrokola, druhá je k dispozici na městské plovárně. Informační centrum v Rabštejně nad Střelou je provozováno v prostorách bývalé četnické stanice s dobovým zařízením a v rámci něj funguje také kavárna. V obci je návštěvníkům k dispozici celkem **15 oficiálních ubytovacích zařízení** – po 7 v centrální části a m. č. Rabštejn nad Střelou,

1 ve Vladměřicích. Velkokapacitní je zejména Hotel Manětín vedle kulturního domu s kapacitou až 49 lůžek, jenž prošel v roce 2024 rekonstrukcí, viz obrázek 11. U zbylých se jedná spíše o menší penziony, případně apartmány, mnohdy jsou pronajímány celé chalupy. Za **hlavní negativum v oblasti cestovního ruchu** lze považovat jeho **sezónnost** – vyjma letní sezóny a měsíců kolem je obec navštěvovaná spíše sporadicky, což se promítá i do prosperity a širě nabízených služeb. V obci tak má např. problém se celoročně udržet restaurační zařízení i s večerní otevírací dobou, která může být zejména při vícedenním pobytu mnohými návštěvníky postrádána. Pro další rozvoj obce a turistického ruchu může město Manětín aspirovat na členství v asociaci Citta Slow, představující možnost propagace města mezi další spektrum především zahraniční klientely.

Katastrálním územím města Manětín prochází **značné množství** nejen již výše zmíněných **cyklotras**, ale také **turistických tras a naučných stezek**, propojujících přírodně atraktivní lokality s okolními sídli. V obci tak lze najít turistické trasy **všech barev**, ale také místního významu. Mezi nejvýznamnější patří především zelená turistická trasa Via Czechia údolím Střely z Rabštejna nad Střelou až do Plas, případně přes lesy v jižním cípu území přes centrum Manětína na Chlumskou horu, červená trasa vedoucí z vrchu Kozelka a Nečtin skrz údolí Manětínského potoka, a dále do po proudu řeky Střely směrem na Plasy, či modrá turistická trasa propojující Manětín a Rabštejn nad Střelou. V jižním cípu území se přes rozsáhlé lesy táhne okruh s místním turistickým značením propojující centrální část obce s m. č. Radějov a Lipí, směrem na jihozápad pak okruh

z Manětína do Nečtin. Naučné stezky lze v obci najít tři – z centrální části obce do Nečtin vede NS Mlýnská strouha, věnovaná mlýnům a hamrům na Starém, respektive Manětínském potoce, jižně od centrální části je vytyčena také krátká trasa NS Manětín Na Skalce s lukostřeleckými terči, věnující se také místní těžbě kamene, vybudovaná spolkem LUKOS. V m. č. Rabštejn nad Střelou je vymezena značená okružní trasa NS Rabštejn, zaměřená na místní objekty i krajinné prvky.

Shrnutí:

- Historické i přírodní hodnoty – dvě městské a jedna vesnická památková zóna, zejména dva zámky, převážně barokní sakrální památky a lidová architektura
- Značné množství turistických tras, cyklotras a naučných stezek, zejména údolím vodních toků či skrz lesy
- Manětínská oblast tmavé oblohy

Životní prostředí

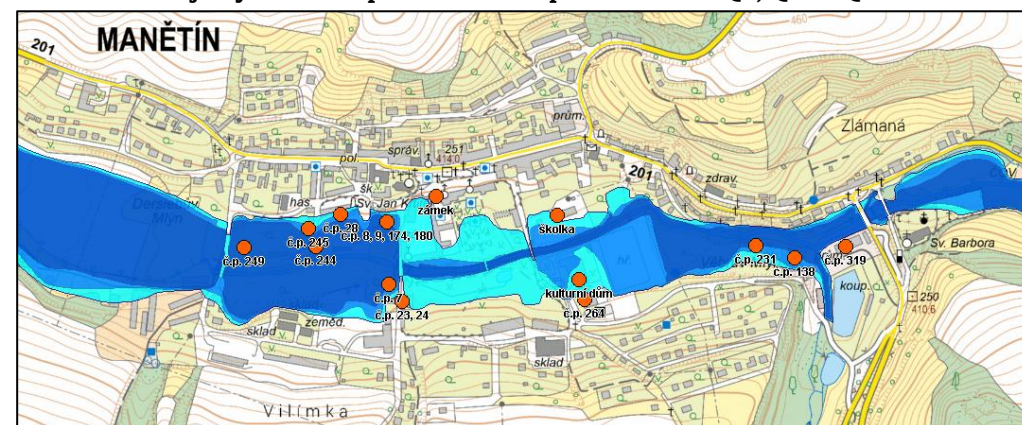
Manětín leží v jihozápadním cípu geomorfologického celku Rakovnické pahorkatiny. Jeho území je tvořeno podcelky Manětínská vrchovina v západní a středové části obce a Žihelská pahorkatina na jejím západě. Tato členitost je prvotní příčinou velice různorodého přírodního charakteru a krajinného rázu obce – místní části v západním výběžku katastrálního území obce spadají do okrsků Manětínské kotliny,

regionální sníženiny s vrchy kuželovitého charakteru, pokryté zejména poli a loukami, místní části v jižním výběžku obce náleží do Lomské vrchoviny s pahorkatinným reliéfem a dominantně lesním pokryvem, a m. č. na východě do Rabštejnské pahorkatiny, jež je charakteristická hlubokými zářezy řeky Střely, případně jejími přítoky, lemovanými lesy, zatímco rovinatější plochy pokrývá především orná půda. Hranice těchto tří okrsků se sbíhají právě v centrální části obce. Různorodá a místy poměrně složitá je tak i skladba geologického podloží.

Přestože se na území obce ani v jejím okolí nenachází žádné velkoplošné chráněné území, disponuje město Manětín nezpochybnitelnými přírodními hodnotami. Přes katastrální území obce se rozprostírají **dva přírodní parky (PP) – Manětinská a Horní Střela**. Předmětem ochrany PP Manětinská je zejména rozsáhlý komplex borových a smrkových lesů s hodnotným bylinným patrem, zasahující do jižního cípu území obce. PP Horní Střela u východní hranice území chrání hluboké údolí s meandrujícím vodním tokem a přilehlými svahy pokrytými lesními porosty, lokálně s původními listnatými dřevinami či reliktními bory. V nejhodnotnější části území je vyhlášena **přírodní rezervace (PR) Střela**, a to za účelem ochrany vzácných rostlin, hmyzu ale i větších zvířat, zejména ptactva. V západním cípu zasahuje do území obce také část PR Kozelka s hodnotnými zejména geologickými útvary a jevy. Neopomenutelnou přírodní hodnotou obce je také výskyt endemitu jeřábu manětinského, bytí roste zejména na Chlumské hoře, nacházející se převážně za administrativními hranicemi obce.

Nejvýznamnějším tokem v území je **řeka Střela**, tekoucí od severu na jih podél severovýchodní hranice území. Řeka **si** na většině toku **zachovala svůj přírodní ráz, a významně tak tvoří charakter celého území**. V západovýchodním směru k ní napříč katastrálním územím přitéká **Manětinský potok**, v dolním toku tvořící taktéž znatelný zářez do krajiny. Od severovýchodní hranice obce k jihozápadu pak teče **Hrádecký potok**. Drobnějšími vodními toky je však protkán i zbytek území.

Obrázek 12: Objekty ohrožené povodněmi a záplavová území Q5, Q20 a Q100

zdroj: Hydrosoft Veleslavín

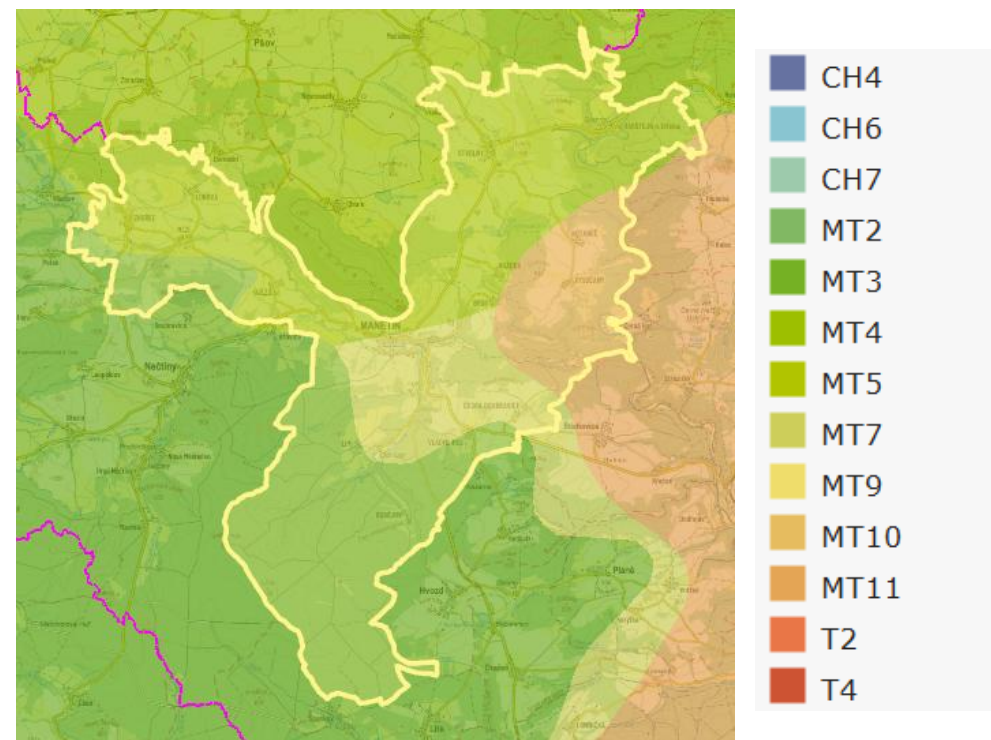
Přestože většina m. č. povodněmi ohrožena není, existuje na území obce **poměrně vysoké riziko záplav**. **Hlavní nebezpečí** v obci představuje **Manětinský potok procházející intravilánem centrální částí a m. č. Mezí**, kde již povodně s pravděpodobností výskytu jednou za 5 či 20 let mohou znamenat **ohrožení pro mnohé rezidenční objekty** v blízkosti vodního toku. V případě povodni

s pravděpodobností výskytu jednou za 100 let pak může záplavové území zasahovat i do míst s významnými obecními objekty – některých částí zámeckého areálu, kulturního domu, ČOV či areálu MŠ, viz obrázek 12. Další ohrožené objekty lze nalézt na horním toku potoka. Naproti tomu řeka Střela díky hlubokému údolí a zástavbě převážně nad jeho svahy větší povodňové riziko nepředstavuje – výjimku tvoří několik blízkých objektů v nižších nadmořských výškách. Jako preventivní protipovodňové opatření se alespoň na Manětínském potoce nabízí především zvýšení schopnosti krajiny vsakovat a zadržovat vodu, přinejmenším v blízkém okolí vodního toku, umožnění rozlivu vody do krajiny a celková revitalizace vodních toků.

Další vodní prvky v území tvoří zejména rybníky – jedná se především o Velký a Malý Pardouskův rybník, případně nedaleký Píšenický a Na Hrádeckém v severním cípu území, v jižní části obce o rybník u Dolního Lipí, rybník Horní, Dolní, U Pramene a na toku Kačina, či rybník západně od centrální části obce.

Drobnějších bezejmenných **vodních ploch** je však **na území obce nespočet** – ať už se jedná o rybníky, vodní tůně, mokřady či vodní, mnohdy hasičské nádrže, jež lze najít v intravilánu, mnohdy přímo na návsi takřka každého sídla. Přestože s jejich správou obci pomáhají místní SDH či místní organizace Českého rybářského svazu, jelikož je valná většina z nich v majetku obce, je třeba na jejich údržbu či revitalizaci vymezit značné finanční prostředky.

Obrázek 13: Mapa klimatických oblastí na katastrálním území obce

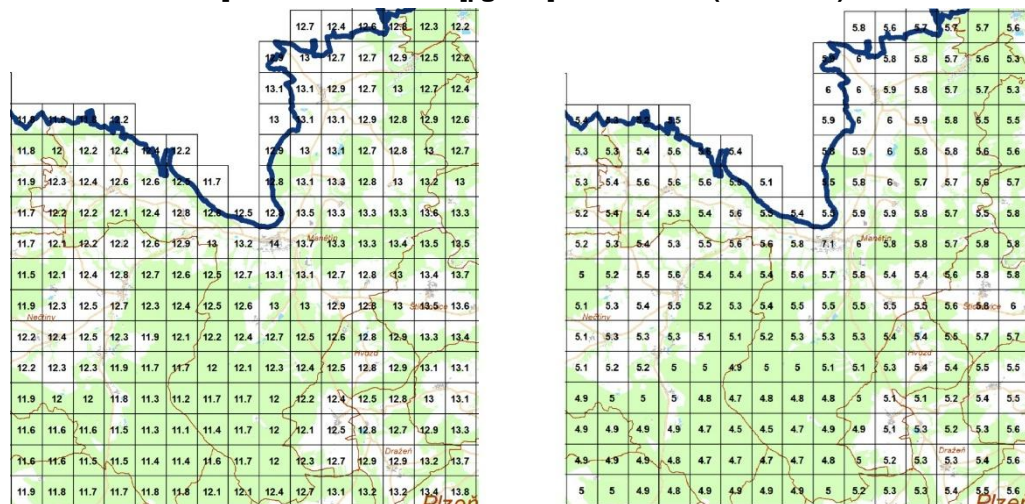

zdroj: Hydrossoft Veleslavín

Členitost reliéfu obce i dalších jevů se promítá i do lokálně **nestandartně odlišného klimatu napříč územím obce**. Do jejího katastrálního území zasahují celkem 4 různé mírně teplé (MT) klimatické oblasti – MT3, MT4, MT7 a MT11, viz obrázek 13. Přestože ostré zlomy klimatu na malém prostoru reálně takto znatelné nejsou, v porovnání s oblastí na východě lze území směrem na jihozápad, západ a sever považovat za mírně chladnější, s větším úhrnem srážek a déle trvající sněhovou pokrývkou. Město Manětín **není bezprostředně ohroženo**

suchem a v porovnání se zbytkem Česka, ale i Plzeňského a Karlovarského kraje je na tom výrazně lépe – většina území je bez rizika sucha, pouze místy je snížena úroveň půdní vláh. Počínající sucho lze zaznamenat jen v některých částech západního cípu katastrálního území. Poměrně vysoký stupeň ohrožení však přináší zejména vodní eroze, silně dopadající na většinu území obce, zejména její centrální, severní či západní část. Ohroženost větrnou erozí je obecně, ale i v porovnání se Českem i západními Čechy nízká.

Obrázek 14: Roční průměr koncentrace [$\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$] PM10 a NO2 (2019-2023)

zdroj: portal.chmi.cz

Jak znázorňuje obrázek 14, kvalita ovzduší je v obci **na velmi dobré úrovni** – žádná část obce není vystavena nadlimitním hodnotám koncentrace škodlivých látek v ovzduší. **V centrální části obce jsou viditelně vyšší hodnoty** oxidu uhličitého, jemných i hrubých poletavých částí, byť v rámci ročního průměru

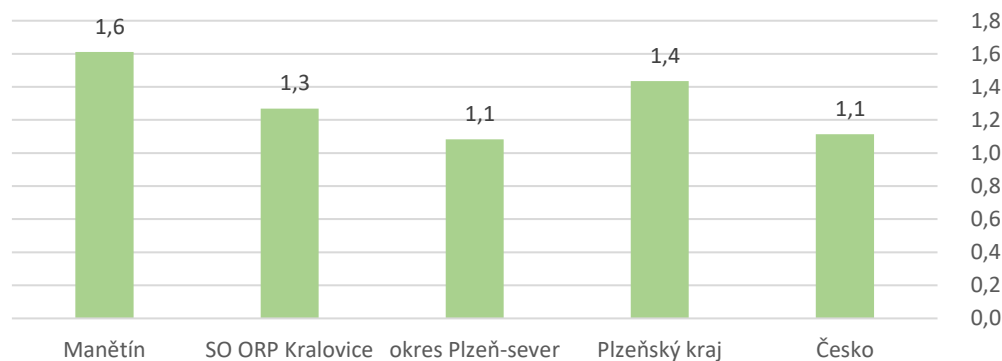
nejsou nijak extrémní. **Příčinou** jsou s největší pravděpodobností **zdroje vytápění domácností** na tuhá paliva včetně dvou centrálních kotelen pro bytové domy, spolu s umístěním obce v údolí se sníženým rozptylem.

Na území Manětína se rozkládá několik tisíc ha lesů. Přestože většina jich je ve státním vlastnictví, zejména se jedná o rozsáhlé souvislé plochy na jihu území a v okolí m. č. Rabštejn nad Střelou, samotná **obec vlastní zhruba 1300 ha lesů**, převážně menších a nesouvislých ploch. Na hospodaření v nich tak vynakládá významné finanční prostředky. Většina lesů zejména v jižní části území je jehličnatých, tvořených výhradně či převážně borovicemi, většinou s příměsí smrků. Značná část jich však byla fatálně postihnuta kůrovcovou kalamitou či suchem, a obec i ostatní majitelé se tak v současné době soustředí zejména na jejich postupnou obnovu. Významnější podíl listnatých stromů lze najít zejména v západním cípu území a jižně od centrální části obce, obecně pak na okrajích větších lesních celků či drobných ploškách. Část lesů napříč katastrálním územím obce je také ve vlastnictví fyzických osob a církve. Právě přes největší zalesněná území a podél vodních toků se pak rozprostírají **funkční plochy Územního systému ekologické stability** (tzv. ÚSES), jehož cílem je zajištění prostupnosti území různým druhům živočichů, ale také posílení odolnosti krajiny jako celku. Obec by tak měla klást důraz na úpravu či budování jeho dosud nefunkčních částí.

Významným indikátorem, popisujícím kvalitu a odolnost životního prostředí, je koeficient ekologické stability (dále jen KES), konstruovaný jako podíl součtu z ekologického hlediska pozitivních ploch (zahrad, sadů, trvalých travních porostů

(TTP), pastvin, luk a lesů) ku součtu těch negativních (orné půdě, zastavěným a ostatním plochám). **Hodnota KES** je oproti krajské i mikroregionální úrovni díky vysokému podílu TTP **vysoká**, viz graf 9. Město Manětín by tak měl být schopno velmi dobře odolávat náhlým i postupným negativním změnám či různým zátěžím, byť hodnoty mohou být vzhledem k odlišným podílům ploch napříč jednotlivými m. č. i výrazně odlišné. Značně vyšší lze hledat u m. č. Radějov či Lipí, nižší naopak zejména u m. č. Stvolny, případně dalších s převážně ornou půdou.

Graf 9: Koefficient ekologické stability vybraných administrativních jednotek v roce 2024

zdroj: ČSÚ

Veřejná zeleň a prostranství v obci jsou na velice dobré úrovni – většina m. č. má upravenou návěs s parkovou úpravou, vzrostlou a udržovanou zelení, mnohdy doplněnou rybníkem, vodní nádrží, kapličkou či pomníkem, z valné většiny v obecním majetku. O jejich údržbu se starají technické služby města, čítající zhruba 15 zaměstnanců. Při případných úpravách v budoucnu by se měla obec zaměřit na udržení vesnického rázu jednotlivých sídel a vyvarovat se užívání

nevhodných a nepůvodních stromů a keřů. V rámci extravilánu jednotlivých m. č. by měl být kladen důraz zejména na údržbu polních či lesních cest a jejich obnovení – nabízí se zejména propojení jednotlivých sídel a významných prvků v krajině, i kolem silnic je vhodné obnovení či vysazení nových alejí a stromořadí. V souvislosti s klimatickými změnami by obec měla podniknout kroky vedoucí k její adaptaci a mitigaci pomocí různých opatření, zejména zvyšujícími schopnost krajiny zadržovat vodu a odolávat suchu, i v souvislosti s přívalovými srážkami.

Shrnutí

- Přírodně velice rozličné území na západě, severu a jihu obce
- Charakter území tvořen Střelou, Manětínským potokem a kuželovitými vrchy, přírodně hodnotná území
- Území obce ohroženo povodněmi a vodní erozí, ale vysoký KES
- Velké množství rybníků a lesů, značná část v obecním vlastnictví

Správa obce

Řízení obce a její vnější vztahy

Město Manětín je spravováno třináctičlenným zastupitelstvem, v jehož čele stojí uvolněný starosta s neuvolněným místostarostou a místostarostkou. Zastupitelstvo i rada města byla dlouhodobě tvořena zejména uskupením Občané pro rozvoj Manětínska,

v období po volbách do obecních zastupitelstev v roce 2018 dokonce výlučně. V roce 2022 však vstoupily do zastupitelstva další tři subjekty, a rada města se tak po několika volebních obdobích obměnila, v čele s uskupeními Nezávislí pro Manětín a jeho části a Ženy PRO Manětín a jeho části. V obci je ze zákona zastupitelstvem zřízený finanční a kontrolní výbor, jehož členy jsou i politicky přímo neangažovaní občané. Aktuální seznam členů zastupitelstva i obou výborů je k dispozici na webových stránkách obce. Město má také vlastní stavební úřad i pro okolní obce a organizační složku Správy lesů města Manětín. Pro komunikaci s občany slouží kromě webu zejména mobilní aplikace Appsisto Manětín či V obraze, měsíčník Manětínský zpravodaj a přihlásit se dá také k odběru novinek prostřednictvím mailu. Kromě úřední desky funguje ve městě také obecní rozhlas a v každé m. č. je také vývěsní tabule, obojí vyjma m. č. Radějov.

Komunikace s občany je tak **na velmi dobré úrovni**.

Město Manětín je aktivně zapojeno hned do několika národních či regionálních organizací – město je **součástí Místní akční skupiny (MAS) Vladař** s celkem 53 členskými obcemi (Manětín tvoří jižní cíp území), ale také **Manětínsko-nečtinského mikroregionu** se 3 členy

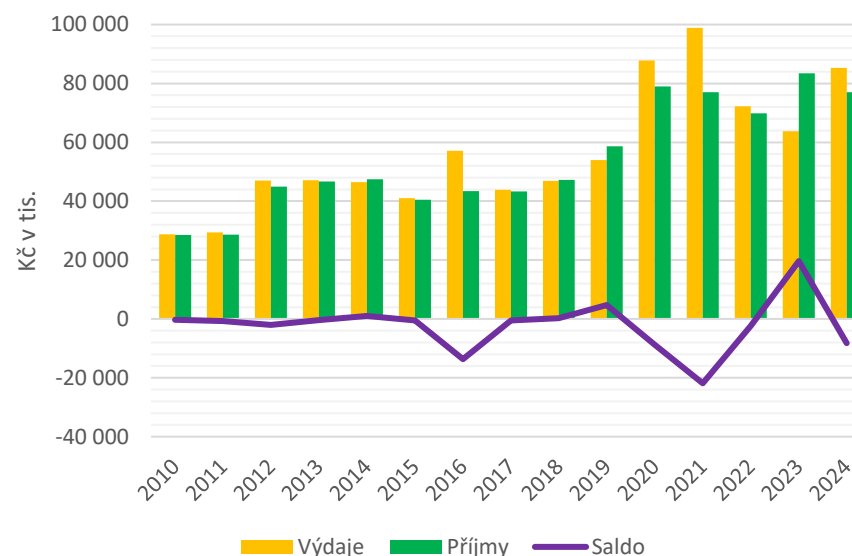
a **Mikroregionu Dolní Střela** s 25 členy, oba spojující obce zejména na základě společné historie a přírodních hodnot, primárně za účelem podpory cestovního ruchu. K tomu slouží i Destinační společnost Postřelí, propagující akce, možnosti výletů, místní výrobky či stravovací a ubytovací služby. Na národní úrovni je město

členem **Sdružení místních samospráv České republiky (SMS ČR)** i **Svazu měst a obcí České republiky (SMO)**.

Hospodaření obce

V uplynulých 15 letech hospodařila obec mírnou většinu let s víceméně vyrovnaným rozpočtem, viz graf 10. Do vyšších záporných čísel se město dostalo především v posledních několika letech, kdy byly vyšší deficit spojen zejména s budováním nové čističky odpadních vod a splaškové kanalizace. Tento rozdíl pak z nemalé části pokrývá výrazný přebytek z roku 2023.

Graf 10: Srovnání příjmů a výdajů v obci Manětín v letech 2010-2024

zdroj: monitor.statnipokladna.cz

Obec má dluh ve výši zhruba jednoho ročního rozpočtu, jenž je spojen právě s budováním technické infrastruktury a obec ho postupně splácí. Na svém bankovním účtu má naopak rezervu ve výši zhruba jedné čtvrtiny ročního rozpočtu, určenou pro financování již rozběhlých investic – konkrétně rekonstrukci knihovny a budovy bývalého pivovaru, případně na možnou další finanční zátěž ze strany státu ve spojitosti s veřejnými službami. Největší podíl, zhruba polovinu příjmů dlouhodobě tvoří výnosy ze sdílených daní, které v posledních letech výrazně narostly, byť v roce 2024 příjem z některých opět poklesl. Městu se je však daří úspěšně doplňovat i dalšími, zejména vlastními příjmy, ale úspěšně čerpá i různé dotační tituly.

Shrnutí:

- Fungující tradiční i moderní způsoby komunikace mezi městským úřadem a obyvateli Manětína i jeho m. č.
- Obec spolupracuje s velkým počtem samosprávních organizací na mikroregionální i národní úrovni
- Splácí dluh ve výši zhruba jednoho ročního rozpočtu, finanční rezervy ve výši zhruba jedné čtvrtiny ročního rozpočtu
- Obec má nemalé vlastní nedaňové příjmy a úspěšně využívá také dotačních titulů

VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

SWOT analýza

Silné Stránky

- V poslední dekádě stabilizace počtu obyvatel
- Přírůstek obyvatel zejména díky přistěhování, lze předpokládat i do budoucna
- Velmi nízké exekuční zatížení obyvatel
- Začátek nové výstavby, dostatek rozvojových ploch
- Vysoký počet obecních bytů (100)
- Dlouhodobě nízká úroveň nezaměstnanosti
- Převážně v centrální části veřejný vodovod i splašková kanalizace s novou ČOV, v dalších m. č. dostatek vodních zdrojů
- Sběr základních druhů tříděného odpadu, množství sběrných míst
- Hustá síť cyklotras
- Takřka všechny m. č. pokryty veřejnou dopravou
- Vlastní MŠ, dvoustupňová ZŠ a ZUŠ, kapacitně i technickým stavem budov vyhovující
- Dostačující nabídka obchodu a služeb i další občanské vybavenosti – v centrální části sportovní areál, v jednotlivých m. č. množství dětských hřišť, ale především hasičáren či komunitních objektů
- Možnosti sportovního a kulturního vyžití pro obyvatele i návštěvníky, množství aktivních spolků, společenských aktivit a akcí ve všech m. č.
- Velké množství fungujících spolků všeho druhu a ve všech m. č.
- Pro letní sezónu rozvinutá nabídka služeb a zázemí pro turisty
- Poměrně vysoká ekologická stabilita území
- Velmi dobrá komunikace s občany

Slabé Stránky

- Poloha na vnitřní periferii
- Dlouhodobě značný úbytek obyvatel, po 2. sv. válce skokově
- Většina obyvatel v centrální části, zbytek m. č. převážně pro rekreaci
- Velice nepříznivá věková struktura obyvatel, přirozenou změnou populace ubývá, malý podíl dětí a mládeže
- Obyvatelstvo spíše s nižším dosaženým vzděláním
- Na obecních pozemcích pro novou rezidenční výstavbu absence sítí
- V uplynulých letech nízká intenzita výstavby
- Omezená nabídka pracovních příležitostí v obci, nabídka spíše sezónních pracovních pozic či částečných úvazků
- Absence významnějšího podnikatelského subjektu/zaměstnavatele
- Ve většině m. č. chybí vodovod, dešťová či splašková kanalizace i ČOV
- Obec není plynofikována, zastaralé VO a sběrné nádoby na odpad, sběrný dvůr v Nečtinech, chybí kompostárna, není rozvedena optika
- Značná celková délka silničních komunikací – nákladnost údržby
- Problémy s parkováním v m. č. Manětín, Rabštejn nad Střelou a Luková
- Sezónnost turismu – mimo letní sezónu navštěvována spíše sporadicky
- Kromě Plzně spíše slabé pokrytí okolních center veřejnou dopravou
- Absence vlastní tělocvičny či sportoviště u ZŠ, nedostatečné kapacity družiny a zázemí pro učitelský sbor
- V zimních měsících zhoršené ovzduší v centrální části obce
- Mimo centrální m. č. značné množství převážně místních komunikací ve špatném stavu či s nezpevněným povrchem

Příležitosti

- Západočeská metropole v dojezdové vzdálenosti
- Velká rozloha a rozmanitost ploch katastrálního území
- Malebná venkovská a lesní krajina s nízkou hustotou zalidnění
- Zvyšování počtu podnikatelských subjektů
- Přírodní dominanty území – zejména řeka Střela a místní kopce
- Množství historických pamětihodností – hmotných i nehmotných
- Nízké ceny pozemků
- Aktivní přístup k dětem jako investice do vlastní budoucnosti
- Snižování energetické náročnosti obecních budov a infrastruktury
- Využití obnovitelných zdrojů a rozvoj dalších způsobů lokální či komunitní energetiky
- Zavedení vysokorychlostního internetu – možnost práce z domova
- Revitalizace brownfieldu bývalého pivovaru
- Cestovní ruch – dostatek zázemí a služeb pro turisty
- Oblast tmavé oblohy Manětínsko – středoevropské unikum
- Spolupráce v regionálních a národních organizacích
- Využívání dotačních titulů z různých zdrojů
- Pasportizace obecního majetku
- Včasné zavedení opatření reagující na globální oteplování a změny klimatu
- Zlepšení dopravní dostupnosti do hlavního města s dokončením výstavby dálnice D6

Hrozby

- Na správu tak velkého území nepřiměřené zisky z RUD
- Vylidnění místních částí – vesnice duchů, živé jen nárazově
- Další stárnutí populace
- Nárůst potřeby sociální a lékařské péče, včetně ubytovacích prostor pro obyvatele se sníženou schopností pohybu
- Nepřehledné či nebezpečné úseky některých silničních komunikací – zejména absentující přechod u ZŠ a ZUŠ
- Další poškození historických domů v památkové zóně a průtahu městem při neodklonění těžké tranzitní dopravy mimo centrum
- Vymístění lékařské péče
- Zavírání místních provozoven či pouze sezónní otevírací doba
- V souvislosti se změnami klimatu ohrožení erozí, zejména vodní, a relativně vysoké riziko povodní
- Nedostatečná kapacita elektrické sítě pro přechod domácností na některé nízkoemisní zdroje vytápění, např. tepelná čerpadla
- Vysoké ceny energií – značné náklady za provoz a údržbu zejména energeticky náročných objektů ve vlastnictví obce
- Omezené možnosti financování rozsáhlejších investic
- Náročnost administrativy týkající se chodu obce a omezující možnosti zisku externích zdrojů
- Ukončení činnosti Úřadu práce a České pošty

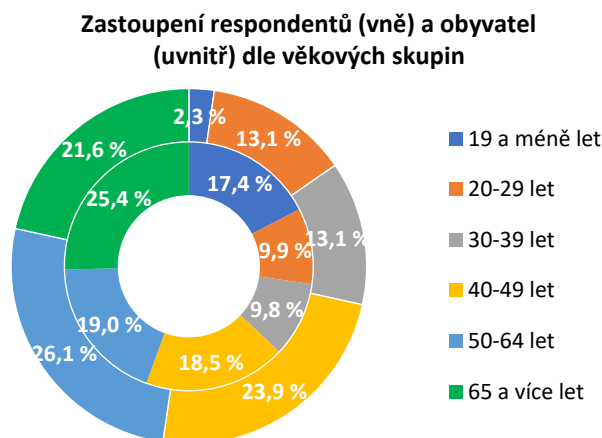
Dotazníkové šetření

Zapojení veřejnosti do tvorby strategie

Na tvorbě Programu rozvoje města Manětín pro roky 2025-2032 se kromě zástupců vedení obce podílela také veřejnost – v užším kolektivu svojí účastí na jednání pracovní skupiny, v širší podobě pak vyplněním tištěného či elektronického dotazníku. Občané tak mohli zhodnotit rozvoj obce v uplynulých letech, vyjádřit se k jejímu současnému stavu, a především poskytnout podněty k jejímu budoucímu směřování. Šetření probíhalo po dobu zhruba jednoho měsíce na přelomu května a června a podílelo se na něm **celkem 224 respondentů, tedy 20 % populace Manětína**. Přináší tak opravdu značné množství hodnotných informací od širokého spektra různých skupin obyvatel.

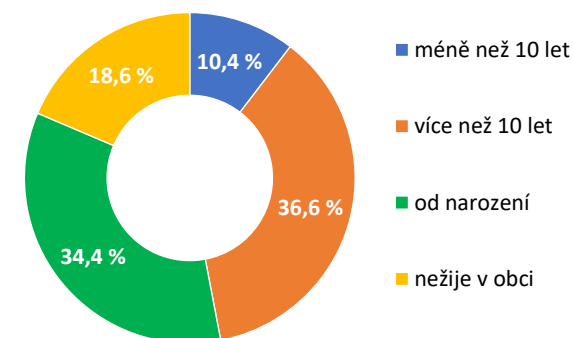
Na dotazníkovém šetření se podíleli větší měrou ženy, konkrétně z 54,1 %. Rozdíl mezi oběma skupinami tedy není takový, aby jim byly výsledky šetření viditelně ovlivněny. Odlišná je však situace z hlediska věku – největší,

zhruba čtvrtinové zastoupení mají skupiny čtyřicátníků, či padesátníků a obyvatel v předdůchodovém věku, více než pětinové pak také ti starší 65 let. Shodně po 13 % odpovědí pak náleží skupinám dvacátníků a třicátníků. Výrazně nejmenší zastoupení mají **děti a mladiství**, kteří tvoří pouhých 2 % odpovědí, a jsou tak výrazně **nejvíce podhodnoceny na úkor jiných skupin**. Jejich hlas je tak ve výsledcích takřka zcela upozaděn, zejména na úkor skupin obyvatel ve středním či předdůchodovém věku.

Dotazníkového šetření se účastnili zejména obyvatelé, kteří jsou s obcí dlouhodobě spjati – největší podíl, nezanedbatelně více než třetina zde žije více než 10 let, další více než třetina již od narození a zhruba desetina respondentů se do obce přistěhovala během poslední dekády. **Pětina účastníků šetření pak v obci nežije** – jedná se o chataře a chalupáře, podnikatele, dojíždějící za prací či návštěvníky obce.

Délka pobytu respondentů v obci

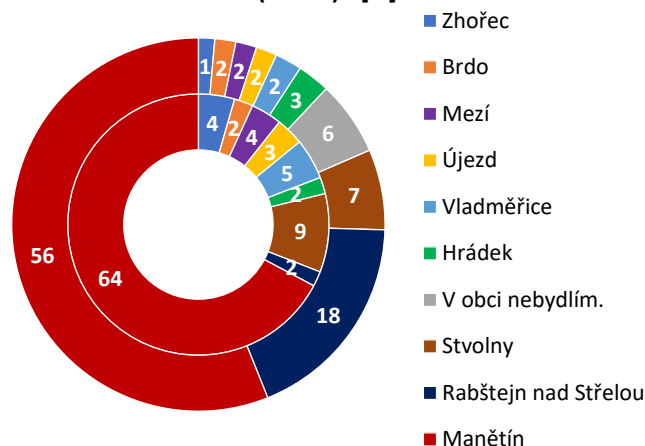

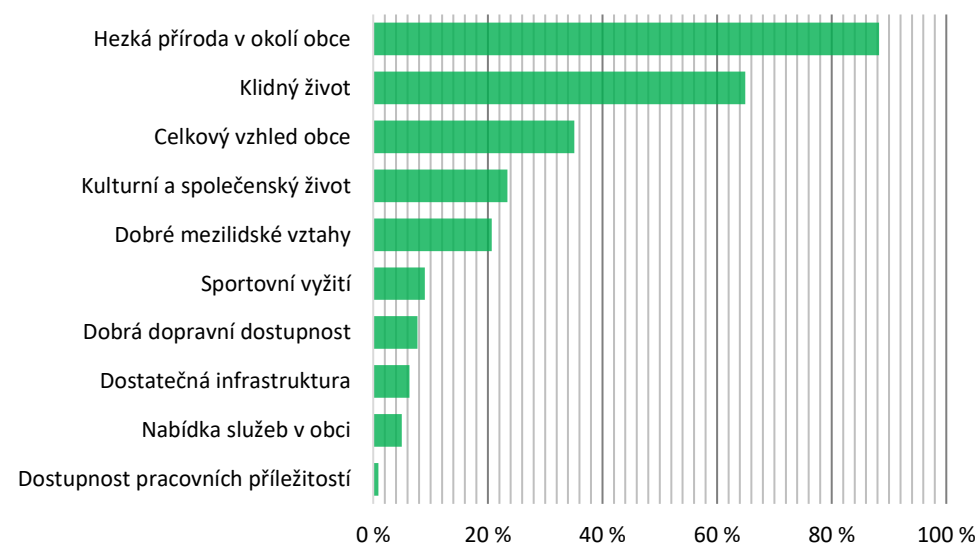
Dle místa bydliště jsou **nejvíce zastoupeni obyvatelé** výrazně nejpočetnější, **centrální části města**, jejichž odpovědi tvoří necelé tři pětiny. **Takřka pětina respondentů náleží k m. č. Rabštejn nad Střelou**, která je

v porovnání s podílem na celkovém obyvatelstvu obce ve výsledcích šetření **nejvíce nadhodnocena**. Mimo centrální část je naopak nejvíce podhodnocena zejména m. č. Zhořec, Vladměřice, případně Mezí a Stvolny. Zcela bez zastoupení zůstávají m. č. Česká Doubravice, Luková, Radějov a Vysočany, za m. č. Kotanec či Lipí pak vyplnil dotazník pouze jeden respondent.

Místo bydliště respondentů (vně) a obyvatel (uvnitř) - [%]

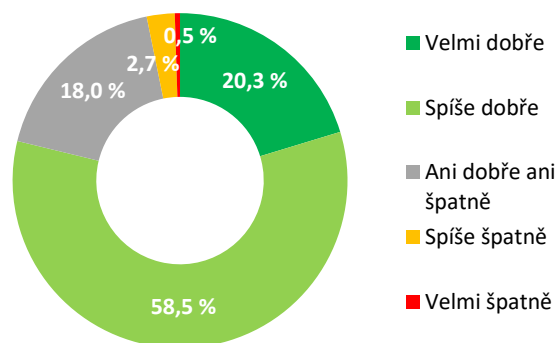
Co mají respondenti na obci rádi

Z dílčích aspektů obce si největší podíl lidí považuje hezké přírody v okolí, ale také klidného života v obci. Značná část obyvatel oceňuje i celkový vzhled obce, případně kulturní a společenský život či dobré mezilidské vztahy. Z konkrétních věcí si místní nejvíce váží historických hodnot obce, na které jsou patřičně hrdí, a to jak konkrétních památek, tak genia loci barokní krajiny jako celku, včetně významných přírodních prvků v ní. Nezastupitelné místo má také místní plovárna, kde si na své přijdou obyvatelé s nejrůznějšími volnočasovými zájmy.

Pozitivně lze hodnotit také velký počet místních spolků a jejich akcí či aktivit, některé dokonce působící v několika m. č., zejména Sboru dobrovolných hasičů.

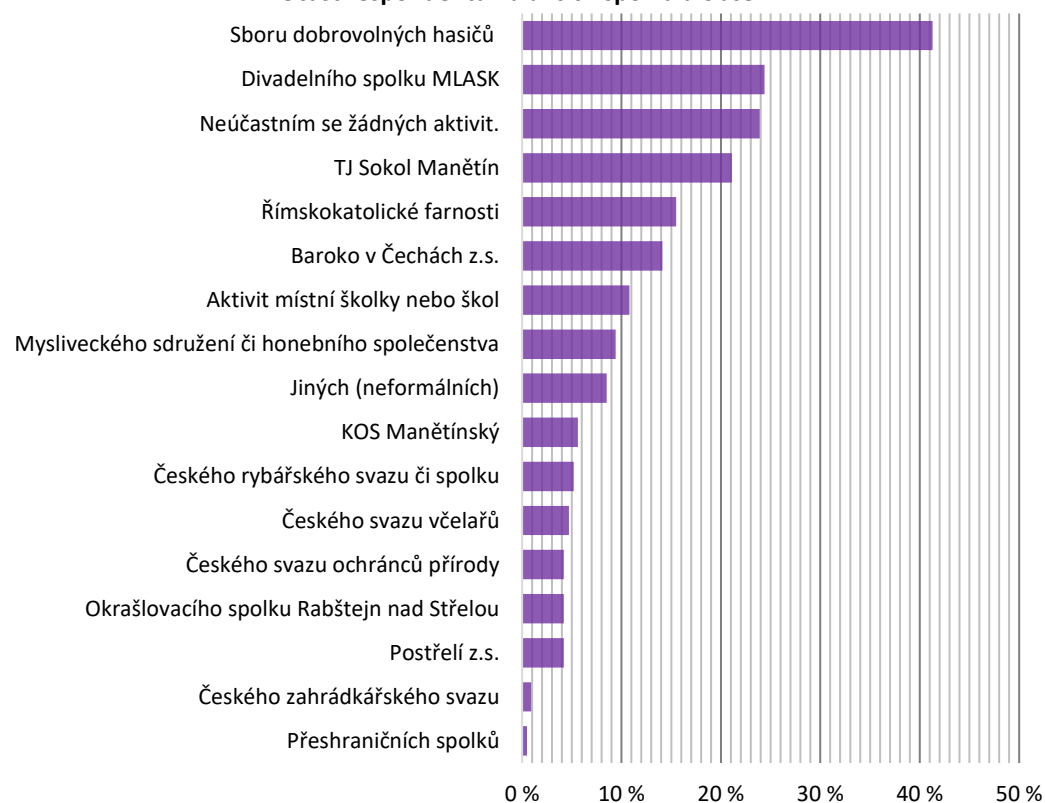
Jak se žije občanům v Manětíně

Účastníci šetření hodnotí život v obci z valné většiny pozitivně – takřka tři pětiny jako spíše dobrý, pětina jako velmi dobrý. Necelá pětina účastníků šetření zastává neutrální postoj, negativní pak pouze jednotlivci.

Právě aktivit **SDH se účastní největší počet účastníků šetření**, více než dvě pětiny respondentů, a to z řad dospělých, ale i dětí a mládeže. Vysokou, takřka čtvrtinovou účast lze nalézt také u aktivit Divadelního spolku MLASK, více než pětinovou u aktivit TJ Sokol Manětín. Více než desetina respondentů navštěvuje také aktivity pořádané Římskokatolickou farností, spolkem Baroko v Čechách, či místních škol a školky. Respondenti naopak postrádají zejména různé akce pro děti a mládež, společná cvičení či větší výběr sportovních aktivit.

Účast respondentů na akcích spolku a obce

Co se týče slabých stránek obce z pohledu respondentů, panuje **největší nespokojenost se stavem místních komunikací**, jež hodnotí negativně takřka polovina respondentů. Necelé dvě třetiny účastníků šetření vnímají jako problém nedostatečnou nabídku pracovních příležitostí, třetinu pak trápí nezájem obyvatel o místní dění. Za palčivé problémy lze očima zhruba čtvrtiny respondentů považovat také nedostatečnou dopravní obslužnost, stav chodníků a další pěší infrastruktury, nedostatečnou kvalitu nabízených služeb, případně špatné vztahy mezi obyvateli. Zbylé oblasti jsou negativně hodnoceny méně než pětinou respondentů.

Slabé stránky obce očima respondentů

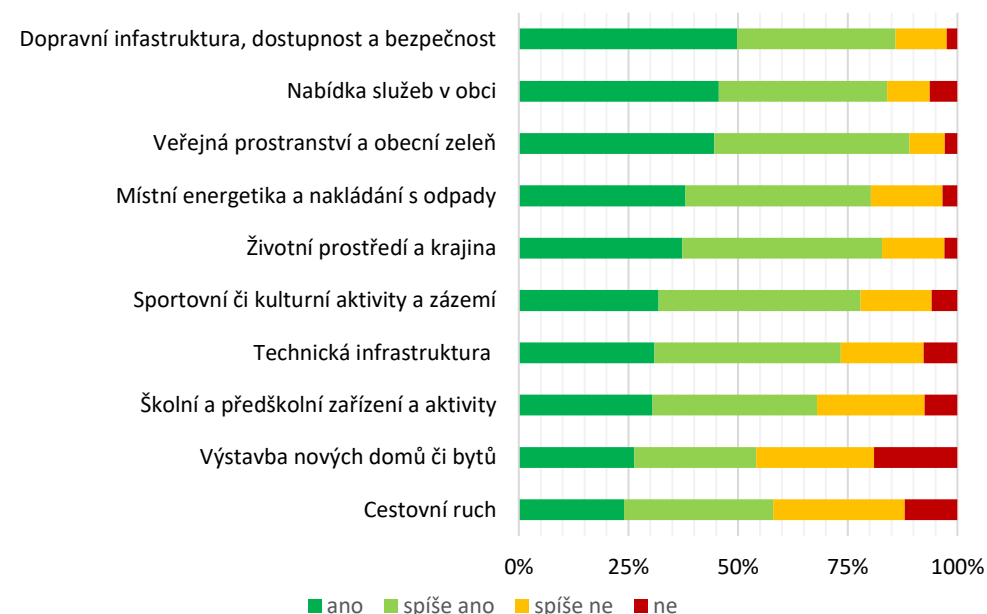

Z konkrétních věcí negativně dominuje **špatný stav vybraných místních komunikací, zejména k chatové osadě u hvězdárny v m. č. Rabštejn nad Střelou, a absence restaurace či hospody s večerním provozem. Za problematickou** respondenti **vnímají také situaci ohledně parkování** v centrální části, a zejména pak v m. č. Rabštejn nad Střelou. Zanedbaná či nedostatečně rozvinutá je však dle respondentů také infrastruktura pro pěší – jak v zastavených částech, primárně kolem hlavních tahů, tak mezi jednotlivými sídlí, z nichž mnoho nemá jinou alternativu na pěší vycházku než po silniční komunikaci. Negativně jsou zejména z hlediska neuklizenosti hodnocena také sběrná místa na odpad, ale i samotné sběrné nádoby. V centrální části města trápí místní stav fasád některých domů či celých objektů, ale i nedostatek sídelní zeleně.

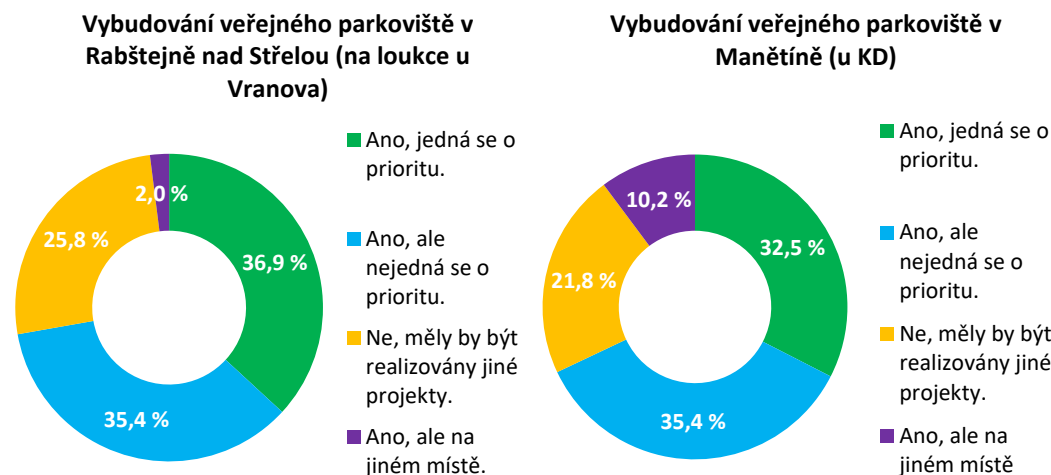
Mezi klíčové otázky dotazníku patří, do kterých oblastí by investovali sami respondenti. To do značné míry reflektuje, co obyvatelé v obci nejvíce postrádají, co jim v současné době vadí či co je pro ně nejdůležitější. Dle respondentů by tak měly **investice** směřovat primárně **do dopravní infrastruktury, dostupnosti a bezpečnosti, nabídky služeb, veřejných prostranství a obecní zeleně, ale i životního prostředí a péče o krajinu obecně, či do oblasti místní energetiky a nakládání s odpady**. Nejmenší podporu, zhruba jen poloviny obyvatel má zejména oblast výstavby nových domů či bytů a cestovního ruchu. Z konkrétních projektů by se dle obyvatel měla v obci zejména vybudovat veřejná parkoviště, rekonstruovat plovárna, opravit vybrané, zejména místní komunikace, dokončit průtah a rozšířit síť chodníků, stezek a cyklostezek, či zbudovat nové dětské hřiště.

Hlavní rozvojové oblasti očima respondentů

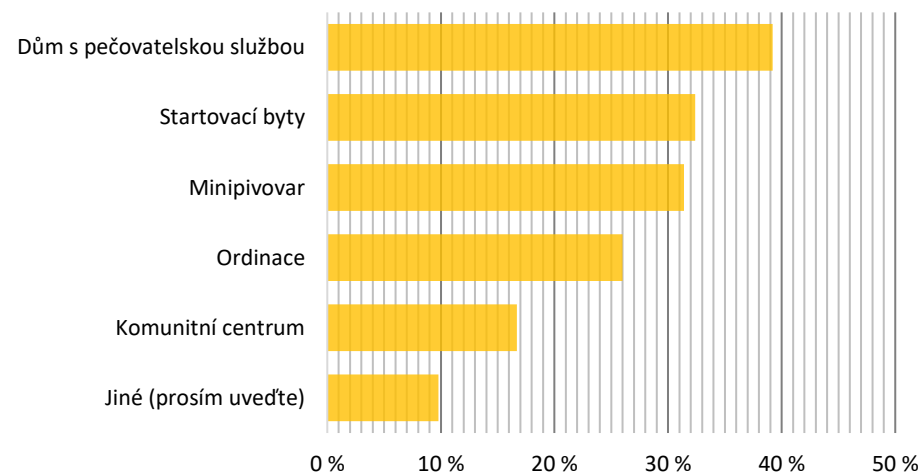
Projekt **vybudování veřejného parkoviště v centrální části v prostoru před kulturním domem má podporu více než dvou třetin obyvatel**, z nichž se pro polovinu jedná o prioritu, pro druhou nikoli. Proti jeho vybudování se staví více než pětina respondentů, dle kterých jsou v obci potřebnější projekty. Desetina respondentů by pak pro vybudování parkoviště byla, ovšem na jiném místě – na okraji města nebo na tzv. panské louce u tenisových kurtů. Projekt **vybudování veřejného parkoviště v m. č. Rabštejn nad Střelou má také velmi vysokou podporu – pozitivně se k němu staví zhruba tři čtvrtiny respondentů**,

přičemž louka u Vranova je s výjimkou několika jednotlivců pro všechny vyhovující lokalitou. Negativně se k projektu staví zhruba čtvrtina účastníků šetření.

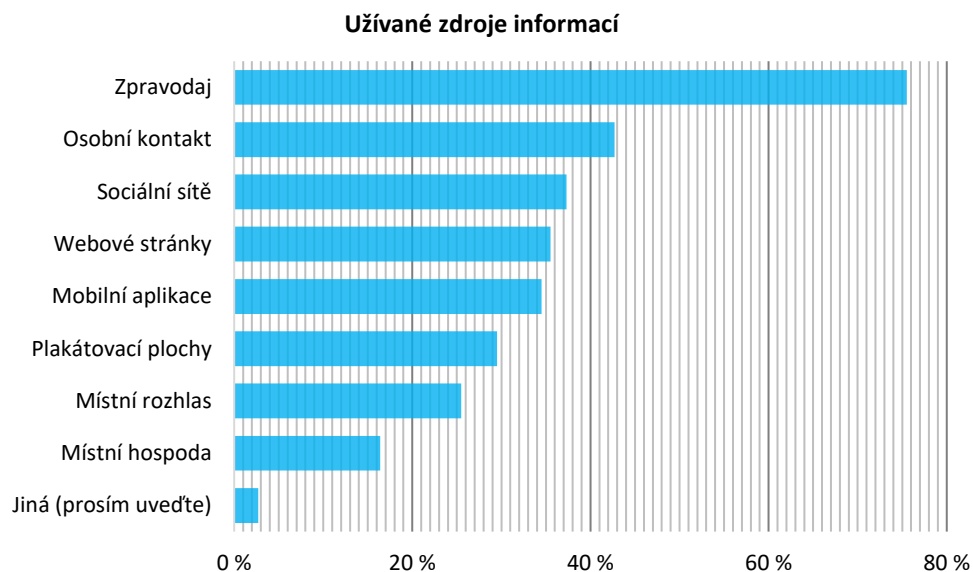

Významnou otázkou ve středně dobém horizontu bude hledání nového využití **pro budovu bývalého pivovaru**, která je v majetku obce. Viditelně největší podíl, zhruba **dvě pětiny obyvatel** zde **podporují vybudování domu s pečovatelskou službou**, jenž by šel kombinovat **s druhou nejčastější odpovědí, startovacími byty**, podporovanými zhruba třetinou respondentů. Jaké vhodné místo pro ordinace jej vnímá zhruba čtvrtina účastníků šetření. Obnovit zde minipivovar naopak podporuje necelá třetina respondentů, jako vhodné místo pro komunitní centrum jej pak vidí pouze 15 % účastníků šetření. Jako možné další využití navrhuji respondenti např. posilovnu, klubovnu pro spolky a zázemí pro společenské akce, či atraktivní prostor pro nové firmy a řemeslníky.

Ideální využití budovy bývalého pivovaru

V horizontu 20 let by měl být Manětín dle respondentů obcí, kde si všichni místní cení historie, přírody i sebe navzájem. Město je zelené, živé, domy obydlené a opravené, opuštěným areálům nalezeno smysluplné využití, a i díky přiměřenému cestovnímu ruchu v obci fungují obchody a služby. Technická infrastruktura je rozvinuta i v jednotlivých m. č., doprava zejména v centrální části obce, Rabštejn nad Střelou a Lukové neruší místní, ale zároveň je pro všechny obyvatele i návštěvníky zajištěno pohodlné spojení s okolními centry. Sídla si zachovala svůj venkovský ráz a okolní krajina je revitalizována, její přírodní charakter posílen a krajina se stala prostupnou, aby mohla všem skýtat zdravé a příjemné prostředí. Město Manětín je tak obcí, kde je všem generacím zajištěn kvalitní život, mladí zde chtějí zůstat a vychovávat svoje děti, a obec je atraktivní i pro nově příchozí.

O dění v Manětíně čerpá největší část, zhruba tři čtvrtiny **obyvatel informace** primárně **z Manětínského zpravodaje**, dvě pětiny pak skrze osobní kontakt, ale hojně také ze sociálních sítí, webových stránek či mobilní aplikace. Svůj význam však mají i plakátovací plochy či místní rozhlas. Někteří respondenti by ocenili více možností neformálních setkání mezi vedením obce a občany, zajímavým nápadem je také konání výjezdních zasedání zastupitelstva do dalších místních částí. Revizi funkčnosti by pak v některých sídlech zasloužil místní rozhlas. Do aktivit a rozvoje obce je již většina respondentů aktivně zapojena, jsou však ochotni pomoci i se vznikem nových – např. školním kroužkem pro hraní deskových her.

STRATEGICKÁ ČÁST

Návrhová část

Na základě detailního seznámení se situací v obci (s využitím veškerých analytických podkladů, softwaru AGIS, terénního šetření apod.) a výstupů ve formě SWOT analýzy je možné navrhnout další směřování obce Manětín. V této kapitole je představena metoda aplikované strategie, prostřednictvím které došlo ke zformování budoucí dlouhodobé vize a strategických cílů. Každý strategický cíl se dále skládá z několika příslušných opatření, v jejichž rámci jsou pak definovány konkrétní aktivity. Tato vícestupňová hierarchie zajistí propojení každého jednotlivého uskutečněného projektu s dlouhodobě nastolenou vizí rozvoje obce.

Před zahájením zpracování dokumentu ustanovilo vedení města Manětín *tzv. pracovní skupinu*, tj. skupinu osob, kteří měli příležitost dokument v průběhu jeho tvorby aktivně spoluutvářet a připomínkovat. Ustanovením této platformy bylo zajištěno, že program rozvoje nebyl vytvořen pouze na základě priorit jednotlivce či úzké skupiny osob, ale že se do procesu jeho tvorby zapojily různé zájmové, tematické, profesní či např. věkové skupiny.

Hned na úvod tvorby dokumentu byla v obci zástupci zpracovatele realizována dvě terénní šetření, v rámci nichž byly navštíveny všechny místní části a další významné lokality v území. Následně se **13. května 2025** za účasti členů ustanovené pracovní skupiny uskutečnilo v obci setkání se zástupci zpracovatelského týmu. Náplní tohoto setkání bylo bližší seznámení s municipalitou, charakteristika pozitiv a negativ současné situace, ve které se obec nachází, odhalení potenciálních problémů, příležitostí a reálných výzev pro následující období.

Podklady z diskusního setkání spolu s terénním šetřením a daty z veřejně dostupných zdrojů byly základem pro sestavení analytické části. Analytická část byla zakončena zformováním SWOT analýzy shrnující aktuální silné a slabé stránky a budoucí příležitosti a hrozby. K zisku podnětů posloužilo i dotazníkové šetření, jehož se mohli zúčastnit jak místní občané, tak také další osoby se vztahem k obci. Po vyhodnocení šetření následovalo vypracování základní struktury návrhové části založené výhradně na poznatcích či trendech objevených v předešlých krocích. Pracovní verze strategického dokumentu byla následně předána spolu s kompletní analytickou částí, vizí a návrhem strategických cílů k vyjádření a **11. září 2025** byla se členy pracovní skupiny projednána. Jejich podnětů byla pracovní verze dokumentu upravena a spolu s kapitolou implementace znovu odeslána k finálním připomínkám.

Dlouhodobá vize

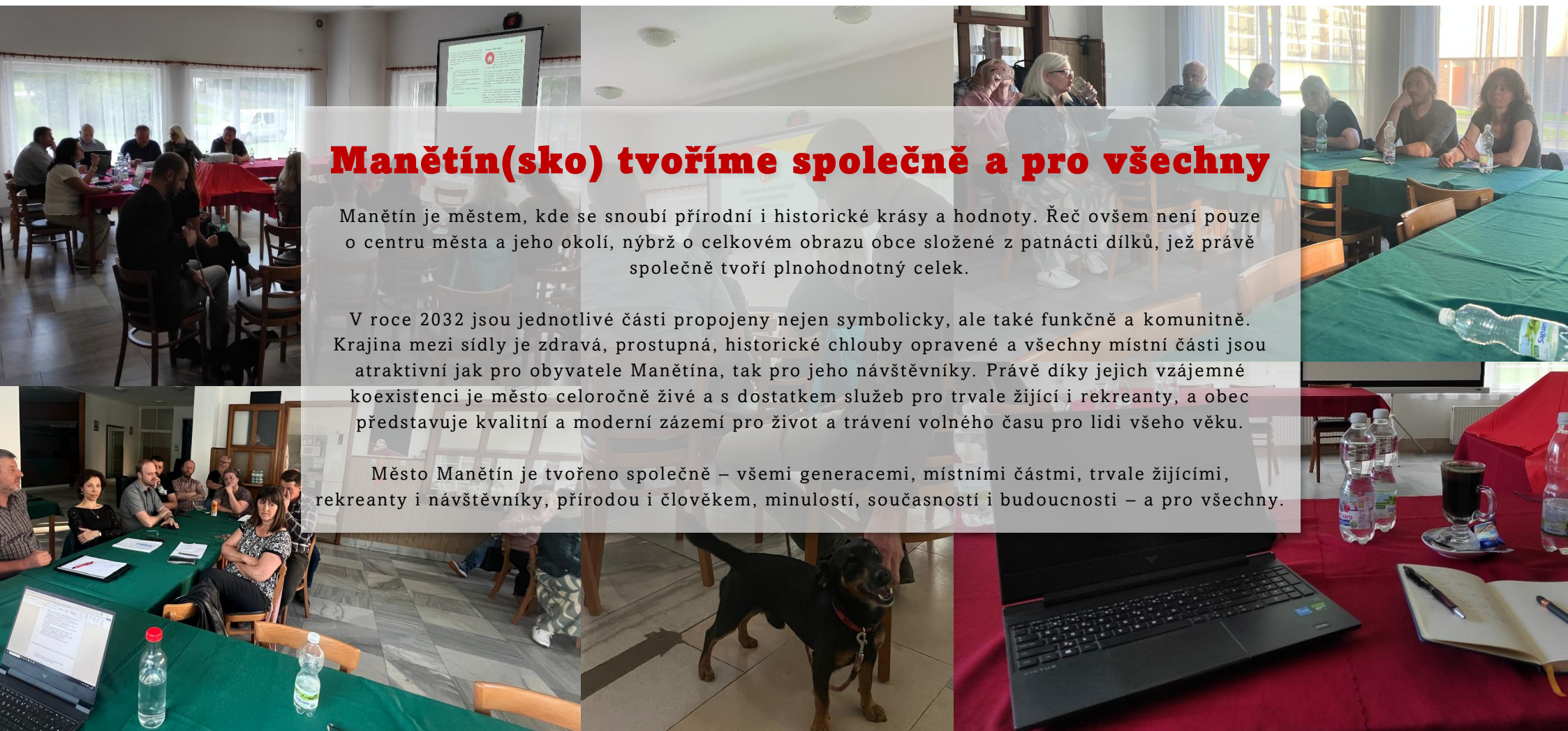
Dlouhodobá rozvojová vize obce definuje ideální stav, ke kterému by municipalita měla ve střednědobém až dlouhodobém horizontu směřovat. Vize vychází z podrobného poznání a kritického zhodnocení současného stavu, detekováním silných a slabých stránek různorodých oblastí i možných vlivů různých úrovní vnějšího prostředí. Cílem rozvojové vize je posílit všestranný a systematický rozvoj celého území obce s ohledem na současné trendy a jejich budoucí dopady. Dlouhodobá vize zároveň poskytuje základní rámec rozvojových oblastí, které jsou podrobněji definovány ve strategických cílech.

Manětín(sko) tvoříme společně a pro všechny

Manětín je městem, kde se snoubí přírodní i historické krásy a hodnoty. Řeč ovšem není pouze o centru města a jeho okolí, nýbrž o celkovém obrazu obce složené z patnácti dílků, jež právě společně tvoří plnohodnotný celek.

V roce 2032 jsou jednotlivé části propojeny nejen symbolicky, ale také funkčně a komunitně. Krajina mezi sídly je zdravá, prostupná, historické chlouby opravené a všechny místní části jsou atraktivní jak pro obyvatele Manětína, tak pro jeho návštěvníky. Právě díky jejich vzájemné koexistenci je město celoročně živé a s dostatkem služeb pro trvale žijící i rekreanty, a obec představuje kvalitní a moderní zázemí pro život a trávení volného času pro lidi všeho věku.

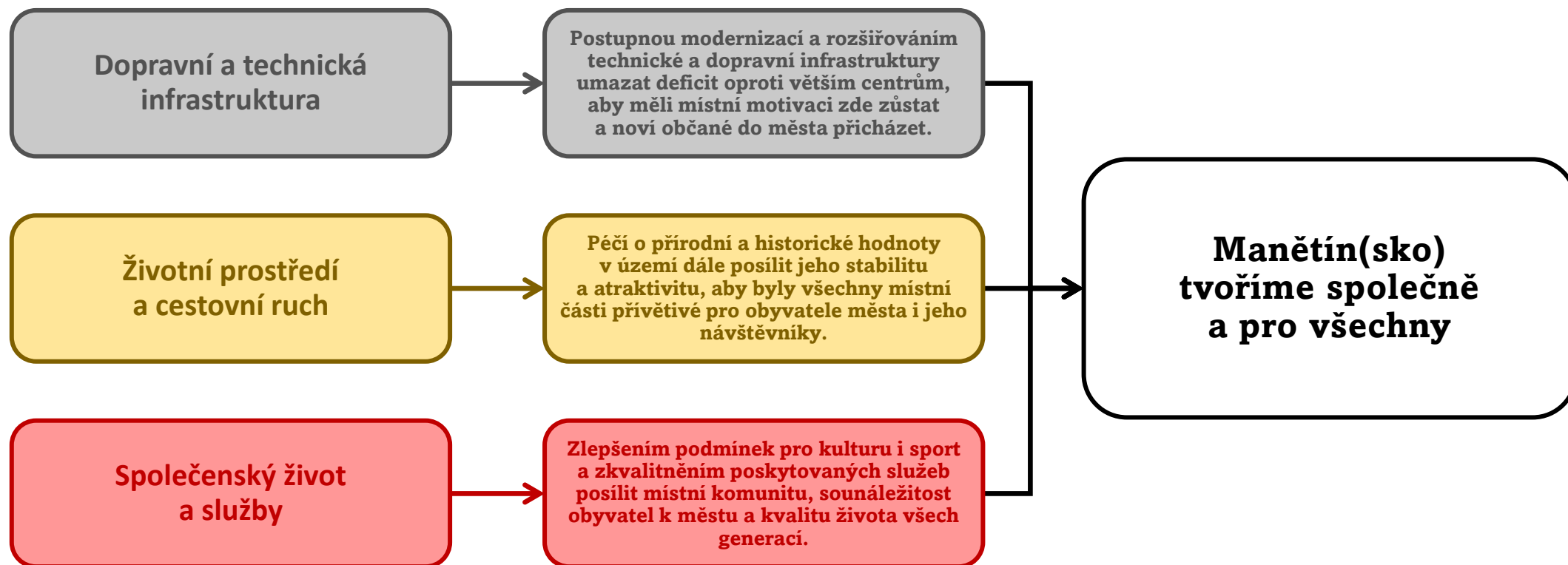
Město Manětín je tvořeno společně – všemi generacemi, místními částmi, trvale žijícími, rekreanty i návštěvníky, přírodou i člověkem, minulostí, současností i budoucností – a pro všechny.

Rozvojové oblasti a strategické cíle

K naplnění předložené dlouhodobé vize přispívají jednotlivé rozvojové oblasti a z nich plynoucí strategické cíle. Rozvojové oblasti se skládají ze třech témat definovaných mj. na základě objektivních poznatků (prezentovaných v analytické části), systematické (tzv. SWOT) analýzy, setkání s pracovní skupinou, poznatků z dotazníkového šetření a dílčích konzultací. Naplnění vytyčených strategických cílů je dosaženo skrze více podrobné specifické cíle, které se dále skládají z konkrétních opatření a aktivit. Ty pak představují základní prvek návrhové části, pomocí nichž budou aktéři rozvoje municipality naplňovat dlouhodobou vizi obce. Všechny strategické cíle byly navrženy tak, aby využívaly vzájemných synergických efektů.

Vysvětlení karet strategických cílů

Následující podkapitola zobrazuje přehled zkratk a piktogramů použitých dále na rozvojových kartách jednotlivých strategických cílů. Jedná se o zkratky potenciálních finančních zdrojů, kterých je možné využít ke spolufinancování plánovaných aktivit. S ohledem na finanční náročnost některých opatření je doporučováno volit prostředky z evropských či národních zdrojů namísto financování výhradně z obecního rozpočtu. Jistá míra spolufinancování je možná u většiny níže uvedených aktivit.

Vysvětlivky pro níže uvedené zkratky správců dotačních titulů:

MMR – Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (resp. Státní fond podnikání a investic)

MŽP – Ministerstvo životního prostředí ČR (resp. Státní fond ŽP, resp. Národní program ŽP, MOF – Modernizační fond)

MZe – Ministerstvo zemědělství ČR

MF – Ministerstvo financí ČR

MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

MV – Ministerstvo vnitra ČR

MPO – Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR

MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR

NSA – Národní sportovní agentura

MK – Ministerstvo kultury ČR

MD – Ministerstvo dopravy ČR (resp. Státní fond dopravní infrastruktury)

MO – Ministerstvo obrany ČR

OPŽP – Operační program Životní prostředí

IROP – Integrovaný regionální operační program (takřka vyčerpán – nejistý zdroj)

SZP – Společná zemědělská politika ČR

OPZ – Operační program Zaměstnanost+

OPTAK – Operační program Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost

Kraj – krajské dotační tituly

Nadace – nadace a nadační fondy

Jiné – Jiné, v tabulce neuvedené zdroje (např. nositelé integrovaných nástrojů)

V realizaci Programu rozvoje obce Manětín představuje nejdůležitějšího aktéra samotná obec. Naplňování řady navrhovaných opatření ale předpokládá široké zapojení dalších subjektů působících v obci nebo jí vymezeném prostoru. V důsledku toho je pro lepší koordinaci rozvoje zapotřebí pravidelná komunikace a kooperace s různými aktéry jak z veřejného, privátního, tak neziskového sektoru, která vychází z principů partnerství. Nezbytná spolupráce obce s různými aktéry posiluje jejich vzájemnou důvěru, což jednak zvyšuje pravděpodobnost úspěšné realizace rozvojového dokumentu a také přispívá k posilování vnitřního prostředí, jež je odolnější vůči negativním dopadům z vnějšku.

Vysvětlivky pro níže uvedené piktogramy zahrnutých aktérů:

– město Manětín	– ČEZ, a. s.
– Plzeňský kraj	– Klub českých turistů
– Plzeň	– zemědělci
– spolky	– vlastníci nemovitostí
– veřejnost	– církevní organizace
– neziskové organizace	– podnikatelé
– ostatní municipality	

SP – Stupeň připravenosti:

- 0 - příprava záměru;
- 1 - zahájeno jednání s hlavními aktéry;
- 2 - příprava projektové studie / projektové dokumentace;
- 3 - kompletní projektová dokumentace pro umístění a povolení stavby;
- 4 - vydáno opatření stavebního úřadu, případně jiný dokument, (případně prohlášení stavebního úřadu, že se na plánovanou akci nevztahuje povinnost stavebního povolení nebo ohlášení);
- 5 – zpracování dokumentace pro realizaci stavby, příprava či realizace zadávacího řízení;
- 6 - uzavřena smlouva s dodavatelem / zhotovitelem;
- 7 – probíhající / průběžná realizace

Rozvojová oblast I

Dopravní a technická infrastruktura

Jak vyplynulo ze setkání s pracovní skupinou i dotazníkového šetření, právě **se stavem infrastruktury** panovala mezi obyvateli **největší nespokojenost**.

Primárně se jednalo o tu **dopravní**. Obec spravuje vyšší desítky kilometrů místních komunikací, vyžadující značné finanční prostředky na opravu a údržbu, přičemž stav některých úseků může být považován až za tristní. V následujícím programovém období tak budou **investice** směřovat **do dílčích oprav povrchů i delších úseků** – větší investicí v úvodu tohoto programového období bude oprava silnic v m. č. Mezí. Z pozemních komunikací vyšších tříd bude klíčová **třetí etapa rekonstrukce průtahu centrální částí**, ale také **příprava** jejího **obchvatu** pro odvedení tranzitní dopravy. Palčivá je ovšem také situace s dopravou v klidu – zejména pro návštěvníky turisticky nejnavštěvovanějších či větších akcí obec chystá **vybudování záchytných parkovišť** v m. č. Manětín a Rabštejn nad Střelou, aby nedocházelo k přehlcení komunikací, a nebyla tak ohrožena bezpečnost provozu. V tomto směru je plánována také úprava dopravního značení a **přidání bezpečnostních prvků** i pro pěší dopravu, zejména vytvořením přechodu pro chodce u ZŠ či úpravou a rozšířením sítě chodníků, ale také cyklotras a cyklostezek. Bezpečnost bude posílena i v dalších ohledech – zejména obnovou hasičského vybavení či městského rozhlasu.

Postupnou modernizací a rozšiřováním technické a dopravní infrastruktury umazat deficit oproti větším centrům, aby měli místní motivaci zde zůstat a noví občané do města přicházet.

S ohledem na periferní polohu je pro region klíčové také spojení s okolními centry, nejen Plzní – **bude zavedena poptávková veřejná autobusová doprava, případně testovány další možnosti veřejné dopravy**.

Modernizací a rozšířením projde také technická infrastruktura a služby – plánován je zejména nový vrt na vodu a úpravna vody pro m. č. Brdo či Hrádek, případně rozšíření vodovodu a splaškové kanalizace do druhé nejlidnatější m. č., Stvolny. V dalších m. č. budou postupně chystány projekty lokálních ČOV.

Obec by se měla soustředit také na podporu udržitelnosti – vzhledem k Manětínské oblasti tmavé oblohy bude **klíčovým projektem** v následujícím programovém období **kompletní obnova veřejného osvětlení** v centrální části i dalších sídlech. Stejně tak bude probíhat výměna sběrných nádob na odpad a úprava sběrných míst, aby byla zvýšena jejich účelnost a estetičnost. Obec bude brát větší zřetel také na vylepšení celkové energetické bilance obce, či ekologickou a energetickou osvětu.

Strategický cíl 1: Postupnou modernizací a rozšiřováním technické a dopravní infrastruktury umazat deficit oproti větším centrům, aby měli místní motivaci zde zůstat a noví občané do města přicházet.

SPECIFICKÉ CÍLE	OPATŘENÍ A AKTIVITY	ČASOVÁ PRIORITA REALIZACE	ZDROJE FINANCOVÁNÍ	SP	POTENCIÁLNÍ AKTÉŘI
1.1. Zkvalitnění dopravní infrastruktury a zvýšení bezpečnosti provozu	1.1.1. Zpracování komplexního auditu bezpečnosti dopravy a dopravy v klidu	aktuální	vlastní	0	
	1.1.2. Vybudování veřejného parkoviště v m. č. Manětín	výhledově	<i>IROP</i>	2	
	1.1.2. Vybudování veřejného parkoviště v m. č. Rabštejn nad Střelou	aktuální	<i>IROP</i>	2	
	1.1.3. Optimalizace parkovacích ploch na návsi a louce v m. č. Luková v návaznosti na bod 1.1.1.	výhledově	<i>IROP</i>	0	
	1.1.4. Rekonstrukce průtahu městem – 3. etapa	výhledově	kraj	2	
	1.1.5. Výstavba obchvatu centra m. č. Manětín	vize	kraj	0	
	1.1.6. Oprava povrchu místních komunikací	průběžně	MMR	7	
	1.1.7. Instalace a vybudování dopravních bezpečnostních prvků <i>např. doplnění zrcadel do nepřehledných zatáček, retardérů a přechodu pro chodce u ZŠ v návaznosti na bod 1.1.1.</i>	průběžně	<i>IROP</i>	7	

1.2. Vybudování a obnova infrastruktury pro pěší a cyklisty	1.2.1. Rekonstrukce příhradového mostu v m. č. Manětín	aktuální	MK	6	
	1.2.2. Revize a doplnění pěší infrastruktury v návaznosti na bod 1.1.1.	průběžně	IROP, SFDI	7	
	1.2.3. Vybudování nových mlatových cest na hřbitově v m. č. Manětín	výhledově	IROP, MZe	4	
	1.2.4. Vytipování nových a úprava stávajících cyklostezek a cyklotras v návaznosti na bod 1.1.1.	výhledově	IROP, SFDI	0	
1.3. Optimalizace a zkvalitnění veřejné dopravy	1.3.1. Rekonstrukce autobusových zastávek a přístřešků	průběžně	IROP, kraj	7	
	1.3.2. Zavedení poptávkové autobusové dopravy	výhledově	kraj	1	
1.4. Zajištění moderní technické infrastruktury a služeb	1.4.1. Nový vrt na pitnou vodu v m. č. Brdo	výhledově	OPŽP, MŽP	2	
	1.4.2. Vybudování splaškové kanalizace zejména do m. č. Stvolny	výhledově	OPŽP, MZe	1	
	1.4.3. Vybudování obecního vodovodu	vize	OPŽP, MZe	0	
	1.4.4. Vybudování lokálních ČOV v některých m. č., příp. jiná řešení nakládání se splaškovými vodami	vize	OPŽP, MZe, MŽP	0	
	1.4.5. Kompletní obnova veřejného osvětlení	výhledově	MPO, MOF	0	

	1.4.6. Pořízení nových sběrných nádob na odpad a úprava sběrných míst	výhledově	OPŽP	0	
	1.4.7. Zavedení vysokorychlostního internetu	výhledově	vlastní	0	
1.5. Posílení bezpečnosti v obci	1.5.1. Údržba a drobné opravy hasičských zbrojnic	průběžně	IROP, MV, kraj	7	
	1.5.2. Pořízení nové cisternové automobilové stříkačky pro SDH	aktuální	IROP, MV, kraj	7	
	1.5.3. Pořízení nového vybavení pro SDH	průběžně	IROP, MV, kraj	7	
	1.5.4. Obnova obecního rozhlasu	výhledově	vlastní	0	
1.6. Podpora udržitelnosti a energetické bezpečnosti	1.6.1. Vypracování místní energetické koncepce včetně ověření alternativ zdrojů tepla v obci	aktuální	MŽP, MOF	0	
	1.6.2. Osazení střech obecních objektů FV panely např. budova MŠ a KD v m. č. Manětín v návaznosti na bod 1.6.2.	výhledově	MOF, OPŽP	2	
	1.6.3. Snižování energetické náročnosti obecních budov a jejich pravidelný monitoring v návaznosti na bod 1.6.2.	průběžně	OPŽP, NPO, MOF	7	
	1.6.4. Podpora odborných přednášek a akcí ke zvyšování ekologické a energetické gramotnosti místních obyvatel	výhledově	vlastní	0	

Rozvojová oblast II

Životní prostředí a cestovní ruch

Příroda a historické dědictví patří mezi nejvýznamnější hodnoty obce. Jedná se přitom o dvě spojené nádoby, společně tvořící nezaměnitelnou barokní krajinu Manětínska. Kromě samotné péče je však třeba dále posílit její funkčnost – stabilitu a prostupnost, doplnit vhodné krajinné prvky, revitalizovat zašlá místa, vnuknout jim nový význam a tam, kde je to vhodné, ji otevřít a dále zatraktivnit pro obyvatele i návštěvníky obce.

V tomto programovém období se obec zaměřuje na **obnovu zaniklých či doplnění nových krajinných prvků**, aby byla připravena na pokračující změny klimatu a skýtala občanům i návštěvníkům obce co nejkvalitnější zázemí. Kromě obnovy polních cest zejména mezi jednotlivými m. č. je v plánu vysazování nových alejí, dosadba dřevin v blízkosti vodních toků a v lesích postižených kůrovcovou kalamitou, či obnova remízků a větrolamů, aby došlo ke zmírnění vodní či větrné eroze a posílení ekologické stability. Obnoven bude také obecní sad.

Primárně pro člověka budou **kultivována některá veřejná prostranství** – zejména u obecních bytových domů v centrální části či tzv. METRO, doplněna ovšem bude nejenom v centrální části také sídelní zeleň a mobiliář. Hasičské

Péčí o přírodní a historické hodnoty v území dále posílit jeho stabilitu a atraktivitu, aby byly všechny místní části přívětivé pro obyvatele města i jeho návštěvníky.

nádrže, tvořící dominantu většiny m. č., projdou postupnou revitalizací, aby byly nejen funkční, ale také příjemným prvkem ve veřejném prostoru.

Kromě údržby nespočtu místních drobných, převážně sakrálních **památek** a pomníků, ale **i větších objektů** je v zájmu obce **také obnova těch zašlých**, včetně hledání jejich nového využití. Vyjma historických domů na hlavní městské třídě se jedná zejména o budovu bývalého pivovaru v blízkosti zámeckého areálu, kterou má obec v plánu postupně opravit a vnuknout jí nový život.

Přestože v oblasti cestovního ruchu obec nedostatkem návštěvníků netrpí, za negativum lze považovat jejich nadměrnou koncentraci v místě i čase. **Cílem** tohoto programového období tak **je návštěvníky rozmělnit i do dalších m. č. a mimo letní sezónu**, např. vytvořením nových naučných stezek, rozšířením zázemí pro turisty, ale také nalákáním nové klientely. K tomu by mělo přispět i posílení značky Manětín správně cílenou propagací.

Strategický cíl 2: Péči o přírodní a historické hodnoty v území dále posílit jeho stabilitu a atraktivitu, aby byly všechny místní části přívětivé pro obyvatele města i jeho návštěvníky.

SPECIFICKÉ CÍLE	OPATŘENÍ A AKTIVITY	ČASOVÁ PRIORITA REALIZACE	ZDROJE FINANCOVÁNÍ	SP	POTENCIÁLNÍ AKTÉŘI
2.1. Posílení stability a prostupnosti krajiny	2.1.1. Realizace komplexních pozemkových úprav	výhledově	SZP	0	
	2.1.2. Revitalizace Manětínského potoka a jeho okolí <i>např. kromě úpravy koryta i dosazení nivních dřevin a vytvoření promenády v návaznosti na bod 2.1.1.</i>	výhledově	OPŽP, MŽP	0	
	2.1.3. Obnova a vybudování nových polních cest propojující jednotlivá sídla <i>v návaznosti na bod 2.1.1.</i>	výhledově	SZP	0	
	2.1.4. Výsadba alejí podél polních a místních cest <i>v návaznosti na bod 2.1.1.</i>	průběžně	OPŽP, MŽP	7	
	2.1.5. Zavádění opatření pro lepší zadržování vody v krajině a retenční schopnosti půdy <i>v návaznosti na bod 2.1.1.</i>	průběžně	OPŽP, MŽP	7	
	2.1.6. Obnova lesních porostů	průběžně	SZP, MZe	7	

	2.1.7.	Obnova obecního sadu	výhledově	nadace	0	
	2.1.8.	Podpora zachytávání a využívání dešťové vody	průběžně	OPŽP, MŽP	7	
2.2. Rekultivace veřejných prostranství	2.2.1.	Revitalizace veřejného prostranství u bytových domů č.p. 254–257	výhledově	IROP, OPŽP	2	
	2.2.2.	Revitalizace tzv. METRA (schodiště u bytových domů)	výhledově	IROP, OPŽP	2	
	2.2.3.	Revitalizace požárních nádrží	průběžně	IROP, SZP	7	
	2.2.4.	Doplnění a obnova obecního mobiliáře	průběžně	IROP, SZP	7	
	2.2.5.	Údržba, obnova a sadba nové sídelní zeleně	průběžně	IROP, OPŽP	7	
2.3. Údržba a obnova místních památek	2.3.1.	Údržba a péče o památky a památníky	průběžně	MMR, MZe, MK, MO	7	
	2.3.2.	Rekonstrukce budovy bývalého pivovaru – jižní strana	výhledově	OPŽP, MMR	5	
	2.3.3.	Studie nového využití budovy bývalého pivovaru	aktuální	vlastní	1	

2.4. Podpora cestovního ruchu a propagace obce	2.4.1. Vytvoření nových poznávacích tras mezi jednotlivými m. č.	výhledově	SZP, kraj	0	
	2.4.2. Obnova či vytvoření nových naučných tabulí <i>např. o historii m. č.</i>	výhledově	SZP, kraj	0	
	2.4.3. Symbolické propojení m. č., okolních obcí či krajů <i>např. umístěním ukazatelů a cedulí, vytvořením naučných stezek</i>	výhledově	SZP, kraj	0	
	2.4.4. Marketingové posílení značky města <i>např. vytvořením loga, propagačního materiálu</i>	výhledově	vlastní	0	
	2.4.5. Podání žádosti o vstup do organizace Citta slow	výhledově	vlastní	0	
	2.4.6. Propagace místních výrobků <i>např. na městských trzích, prospekty</i>	výhledově	vlastní	0	
	2.4.7. Vybudování stání pro karavany	vize	kraj	1	
	2.4.8. Vybudování veřejného tábořiště	výhledově	SZP, kraj, nadace	0	

Rozvojová oblast III

Společenský život a služby

Město Manětín se může pyšnit vlastní MŠ, ZŠ pro nižší i vyšší stupeň a dokonce ZUŠ. Komunitní život pak dále rozvíjí aktivity velkého množství spolků a nespočet společenských akcí všeho druhu, pro místní i občasné návštěvníky. Poměrně dobrá je i úroveň občanské vybavenosti a služeb. Hlavním nedostatkem v této oblasti je tak zejména technický stav jejich zázemí či stagnace některých služeb. Pro jejich udržení a další rozvoj je tak potřeba nového impulsu.

V oblasti kultury jsou v tomto programovém období plánovány zejména **opravy objektů sloužících jako komunitní či kulturní domy**, nacházejících se ve většině m. č. Obnovou projde elektroinstalace v KD Manětín a KD Mezi, jenž bude i zateplen, KD Újezd bude opravena střecha, ovšem dílčí úpravy vyžadují i další takové objekty. Větší investicí je **koupě nového objektu** a jeho předělání na komunitní dům **v m. č. Rabštejn nad Střelou**, aby i tato část měla vlastní místo pro společenské akce. **Revitalizací by měl projít také areál plovárny**, kde je klíčové držet se zpracované studie, aby byla její kvalita dále posílena.

Oblast sportu je na velmi dobré úrovni a plánovány jsou tak spíše menší investice či příprava větších projektů do budoucna. Hlavním bodem je **vybudování nového multifunkčního hřiště u ZŠ**, aby nebyla odkázána čistě na zázemí

**Zlepšením podmínek pro kulturu i sport
a zkvalitněním poskytovaných služeb posílit
místní komunitu, sounáležitost obyvatel k obci
a kvalitu života všech generací.**

v areálu TJ Sokol. Ten projde spíše drobnými úpravami – rozšířením skladiště se sportovními pomůckami a opravou fotbalových tribun. Plánováno je také rozšíření počtu dětských hřišť či jejich herních prvků, vybudování venkovní posilovny či příprava projektu pump-trackové dráhy.

V oblasti služeb je hlavním projektem **rekonstrukce knihovny** v historickém objektu v centrální části, aby mohla sloužit jako plnohodnotné zázemí nejen pro čtenáře, ale i pořádání různých společenských akcí. Rekonstrukcí projdou také odborné učebny ZŠ. Obec se zaměří i na udržení a **rozvoj dalších služeb** – postupnými opravami projdou obchodní prostory v centru města, ale začnou také přípravy větších projektů do budoucna – nového domu s pečovatelskou službou a lékařské ordinace, aby obec i nadále dokázala všem poskytovat kvalitní péči.

V zájmu obce je kromě péče o ty stávající také nalákat obyvatele nové, investovat do rozvoje dostupného bydlení je tak nutnost. Kromě úprav stávajících prostor se tak obec pokusí dále **rozšířit svůj bytový fond** a připravit nové stavební parcely.

Strategický cíl 3: Zlepšením podmínek pro kulturu i sport a zkvalitněním poskytovaných služeb posílit místní komunitu, sounáležitost obyvatel k obci a kvalitu života všech generací.

SPECIFICKÉ CÍLE	OPATŘENÍ A AKTIVITY	ČASOVÁ PRIORITA REALIZACE	ZDROJE FINANCOVÁNÍ	SP	POTENCIÁLNÍ AKTÉŘI
3.1. Podpora a rozvoj kulturního života v obci a jeho zázemí	3.1.1. Výměna elektroinstalace v KD Manětín	aktuální	MMR	4	
	3.1.2. Výměna elektroinstalace a zateplení pláště KD Mezí	aktuální	OPŽP, MMR	3	
	3.1.3. Oprava střechy KD Újezd	výhledově	OPŽP, MMR	0	
	3.1.4. Drobnější rekonstrukce a údržba komunitních objektů	průběžně	kraj	7	
	3.1.5. Výstavba komunitního domu v m. č. Rabštejn nad Střelou na pozemku s parc. č. 49	výhledově	MMR	1	
	3.1.6. Revitalizace areálu plovárny	výhledově	vlastní	5	
	3.1.7. Podpora stávajících i nových spolků	průběžně	vlastní	7	

3.2. Zlepšení podmínek pro sportovní vyžití dětí i dospělých	3.1.8. Podpora stávajících a rozšíření nabídky společensko-kulturních akcí pro veřejnost	průběžně	vlastní	7	
	3.2.1. Podpora stávajících i nových volnočasových a vzdělávacích kroužků pro děti a mladistvé	průběžně	vlastní	7	
	3.2.2. Vybudování nového multifunkčního hřiště u ZŠ	aktuální	MMR, NSA, nadace	2	
	3.2.3. Přístavba skladiště se sportovními pomůckami v KD Manětín	výhledově	kraj	0	
	3.2.4. Rekonstrukce tribun u fotbalového hřiště	výhledově	NSA	0	
	3.2.5. Vybudování nových a rozšíření stávajících dětských hřišť o nové herní prvky	výhledově	MMR, NSA, kraj, nadace	0	
	3.2.6. Vybudování venkovní posilovny	výhledově	MMR, kraj, nadace	0	

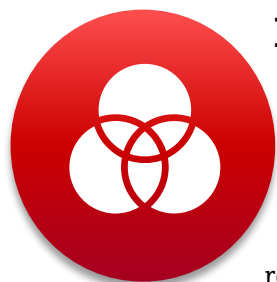

	3.2.7.	Vybudování pump-trackové dráhy	vize	MMR, kraj, nadace	0	
3.3. Zkvalitnění a rozšíření veřejných i soukromých služeb	3.3.1.	Rekonstrukce prostor knihovny	aktuální	MK, kraj	7	
	3.3.2.	Rozšíření nabídky knihovny	průběžně	vlastní	7	
	3.3.3.	Vybudování kolumbária na hřbitově v m. č. Manětín	výhledově	vlastní	4	
	3.3.4.	Rekonstrukce odborných učeben ZŠ	aktuální	<i>IROP</i>	5	
	3.3.5.	Rozšíření a modernizace prostor pro školní družinu	vize	SZP, kraj	1	
	3.3.6.	Rozšíření a modernizace zázemí pro učitelský sbor a pedagogické asistenty	vize	vlastní	1	
	3.3.7.	Vybudování mycího boxu pro osobní automobily	vize	vlastní	0	
	3.3.8.	Vybudování a zařízení lékařské ordinace	vize	vlastní	0	
	3.3.9.	Vybudování domu s pečovatelskou službou	vize	vlastní	0	

3.4. Modernizace a rozšíření městského domovního a bytového fondu	3.4.1. Zateplení bytových domů Manětín (č.p. 255, 256 a 257)	aktuální	NZU	2	
	3.4.2. Rekonstrukce obecních bytů	průběžně	vlastní	7	
	3.4.3. Příprava stavebních parcel a zajištění nových pozemků	vize	MMR	0	
	3.4.4. Rozšíření obecního bytového fondu <i>např. výstavbou nových domů na svých pozemcích, nákupem budov v centru města a jejich rekonstrukcí, včetně stávajících</i>	výchledově	SFPI	0	
	3.4.5. Koupě budovy bývalého kláštera servitů v m. č. Rabštejn nad Střelou objekt č.p. 2 (st. 1/1)	výchledově	vlastní	1	
	3.4.6. Zpracování studie možného využití budovy bývalého kláštera servitů v m. č. Rabštejn nad Střelou	výchledově	kraj	0	

Implementační část

Propojenost opatření a aktivit

Strategická část rozvojového dokumentu je tvořena vzájemně provázanými a hierarchicky uspořádanými částmi – dlouhodobou vizí, rozvojovými oblastmi, respektive strategickými cíli, a konkrétními cíli, které zahrnují jednotlivé rozvojové aktivity a opatření. Klíčovým prvkem rozvojového programu obce je i tzv. synergický efekt, který prostupuje nejen jednotlivými strategickými cíli, ale i mezi nimi. Na synergii a propojenost opatření a aktivit je pak možno nazírat z více úhlů, a může tak nabývat různých podob. Při přípravě tohoto dokumentu byl kladen důraz především na věcné a územní, případně časové souvztažnosti.

Byť nejvýznamnějším aktérem je bezpochyby samotná obec, při realizaci vybraných opatření a aktivit je předpokládána součinnost také s některými dalšími aktéry a územními celky. Návrhová část programu rozvoje obce Manětín je tak navázána i na koncepční dokumenty vyšších řádovostních úrovní – mikroregionální, regionální i nadregionální. Klíčovým dokumentem je zejména **Program rozvoje Plzeňského kraje 2022+**, případně některé další, úžeji zaměřené strategické a koncepční dokumenty z krajské úrovně. Program zahrnuje

celé spektrum oblastí, týkajících se kraje jako celku, ale i jeho dílčích částí a vztahy mezi nimi. Pro obec Manětín jsou zásadní zejména strategický cíl č. 3 – účelně využívat potenciál kraje k rozvoji cestovního ruchu a k rozšiřování možností trávení volného času v území, strategický cíl č.5 – zajistit moderní, efektivní a dostupnou dopravní, technickou a IT infrastrukturu a strategický cíl č. 6 – nadále zabezpečovat příznivé životní prostředí při dodržování udržitelného rozvoje, svůj význam však mají i ty ostatní. Jednotlivé strategické cíle jsou dále rozvedeny do specifických cílů, opatření, ale i konkrétních aktivit, na jejichž základech stojí i tento dokument.

Ve spojitosti se strategickým cílem č. 3 by kraj mohl a měl být pro obec významným aktérem při koordinaci využívání území za účelem turismu ve vztahu k jeho limitům skrze krajský destinační management, v oblasti památkové péče, při rozvoji příslušné dopravní i specifické veřejné infrastruktury, ale i při budování značky obce a její celkové propagaci. Pomoc by měl zajišťovat i při rozvoji sportovní infrastruktury a obecně kulturního a kreativního odvětví.

V rámci strategického cíle č. 5 se kraj nabízí v oblasti dopravy jako partner nejen při budování a údržbě infrastruktury, ať už silniční či cyklistické, ale i jejím plánování, a obci tak může pomoci už s přípravou projektů či koordinací příslušných aktérů. U města Manětín je právě kraj primárně zapojen do

rekonstrukce průtahu centrální části obce a klíčovým aktérem je i pro plánování a realizaci jejího obchvatu. Pro takto periferní obec s 15 m. č. je důležitá také funkčnost integrované krajské dopravy pro spojení jednotlivých m. č. s tou centrální i s okolními centry a její pohodlné a efektivní napojení na další typy dopravy a integrované systémy dopravy okolních krajů. Důležitá je role kraje i při plánování a budování vodovodů, kanalizací, rozvoji optické sítě či v oblasti energetiky.

Na základě Strategického cíle č. 6 jsou nastavena opatření a konkrétní aktivity, které by měly i městu Manětín pomoci i nadále zajistit a dále zkvalitnit příznivé životní prostředí na principu udržitelnosti. V oblasti zemědělství, potažmo lesnictví se jedná zejména o podporu jeho mimoprodukčních funkcí posilujících stabilitu krajiny a estetické hodnoty v území, u vodních ekosystémů o jejich obnovu a naturalizaci, či zajištění speciální ochrany přírody a krajiny, např. skrze optimalizaci a realizaci prvků ÚSES. Kraj může sloužit také jako kontrolor a koordinátor v oblasti odpadového hospodářství či pomoci s celkovou osvětou. Součástí strategického cíle je i zajištění vyváženého rozvoje venkovských oblastí podporou setrvání mladých obyvatel na venkově např. obnovou bytového fondu či moderními technologiemi, podporou služeb, komunitního života, lokální produkce a podnikatelských aktivit či rozvojem spolupráce mezi jednotlivými aktéry.

(Mikro)regionální spolupráce s primárním zaměřením na venkovské prostředí je koncipována v rámci **Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Vladař na období 2021–2027**. Úzká provázanost s PRO Manětín panuje především se třetím strategickým cílem, zaměřeným na péči o přírodní a kulturní dědictví v území, zejména na obnovu, zachování a odpovědnou péči o přírodní bohatství, zlepšení prostupnosti krajiny či zlepšení její schopnosti retence vody. V oblasti kulturního dědictví se jedná především o obnovu a rekonstrukci památek místního či regionálního, případně i nadregionálního významu, ale také komunitního života, aby bylo zachováno a dále udržováno i nehmotné dědictví regionu a sounáležitost obyvatel k místu. První strategický cíl je pak zaměřen na podporu služeb a občanské vybavenosti, infrastruktury či veřejná prostranství.

Na mikroregionální úrovni je obec součástí také Manětínsko-nečtinského regionu, založeného na společných přírodních a kulturních hodnotách a zaměřeného na společný rozvoj nejen v oblasti cestovního ruchu, ale také stabilizaci počtu

obyvatel. Pro některé investice nadobecního významu se tak nabízí spolupráce v rámci příslušných obcí – v minulosti se jednalo např. o společné pořizování techniky či eventové vybavení. V oblasti cestovního ruchu a propagace spolupracuje obec také v rámci mikroregionu Dolní Střela.

Realizace a evaluace strategie

Program rozvoje obce zahrnuje rozvojové aktivity a opatření, které by měly být realizovány v krátkodobém i dlouhodobém horizontu. Realizace probíhají skrze schválené investiční či neinvestiční záměry uvedené v rozpočtech obce za jednotlivé roky. Časový potenciál realizace se skládá ze tří kategorií – **aktuální, výhledová a vize** – rámcově odpovídajícím časové prioritizaci naplňování strategie. Byť základním zdrojem financování jsou **vlastní zdroje**, pro financování jednotlivých opatření a aktivit se počítá i se širokou paletou dotačních titulů z evropských, státních, krajských či např. i nadačních peněz. Potenciální externí zdroje na finanční krytí jednotlivých opatření a aktivit jsou přiblíženy v části „Vysvětlení karet strategických cílů“.

K nejdůležitějším podkladům pro nastavení financování programu rozvoje obce patří vyjma každoročně sestavovaného rozpočtu obce také jeho střednědobý výhled. **Předpokládané příjmy** obce Manětín se pro roky 2026–2029 pohybují **mezi 54 až 60 mil. Kč**, přičemž běžné výdaje by měly dosahovat podobných čísel, a rozpočet by tak měl být zhruba vyrovnaný. Obec je zatížena splácením dvou dlouhodobých úvěrů, z nichž první by měl být splacen již v prvním čtvrtletí roku 2026, druhý až v roce 2044, zatěžující rozpočet města zhruba dvěma miliony korun ročně. Na bankovních účtech má obec naspořenou částku zhruba 15 mil. Kč.

Střednědobý výhled rozpočtu obce Manětín (v tis. Kč)

	Schválený rozpočet	Střednědobý výhled rozpočtu				
		2025	2026	2027	2028	2029
Daňové příjmy		32 851	32 800	33 784	34 798	35 841
Nedaňové příjmy		19 070	19 000	19 570	20 157	20 762
Kapitálové příjmy		100	300	309	318	328
Přijaté transfery		450	2 000	2 060	2 122	2 185
Příjmy celkem		52 471	54 100	55 723	57 395	59 166
Běžné výdaje		45 647	50 606	52 124	53 688	55 299
Kapitálové výdaje		6 604	1 000	1 525	1 500	1 500
Splátka dl. úvěru		2 494	2 494	2 074	2 074	2 074
Výdaje celkem		52 251	51 606	53 649	55 188	56 799

zdroj: stránky obce

Na investice z vlastních zdrojů je v rámci střednědobého výhledu počítáno jen s částkou v řádu jednotek milionů korun, a investiční aktivita obce je tak poměrně silně závislá na externích zdrojích. Získání dotačních titulů je proto klíčové nejen aby mohly být realizovány projekty s nejvyšším časovým potenciálem realizace (aktuální, výhledové), ale také aby nebyly ohroženy projekty s tím nejnižším (označených jako vize). Již na toto programové období obec chystá hned několik těch finančně náročnějších, mezi něž patří např. vybudování dvou veřejných parkovišť, v některých m. č. vybudování kanalizační sítě, místní ČOV, vodovodu či zkapacitnění vodních zdrojů, revitalizaci veřejných prostranství, rekonstrukci

obecních budov, výstavbu nového multifunkčního hřiště u ZŠ či koupi objektu bývalého kláštera servitů v m. č. Rabštejn nad Střelou. U větších projektů přesahujících toto programové období, u nichž má obec v následujících letech v plánu začít s jejich postupnou přípravou – např. vybudování lékařské ordinace, domu s pečovatelskou službou, pump-trackové dráhy, stání pro karavany či rozšiřování vlastního bytového fondu – pak bude muset hledat i další finanční prostředky, nespolehat pouze na externí zdroje financování a do budoucna počítat s nemalým navýšením běžných výdajů.

Program rozvoje obce je živým dokumentem a je třeba jej pravidelně **monitorovat a vyhodnocovat, v případě potřeby i doplňovat** o nové podněty. Za monitoring a hodnocení průběžného naplňování strategie je odpovědné vedení obce a vyhodnocení výsledků je veřejně přístupné (např. na webu obce či veřejném setkání s občany). V rámci průběžného monitoringu vedení obce sbírá informace o realizaci či rozpracovanosti jednotlivých aktivit a opatření, od široké veřejnosti pravidelně získává nové podněty a v rámci aktualizace je doplňuje do strategie. Aktualizace a zpracování vyhodnocení o plnění programu rozvoje obce je vhodné provádět souběžně s vypracováním střednědobého rozpočtu. Tento proces se opakuje až do konce období, pro které je strategický dokument tvořen.

Závěrečná doložka

Program rozvoje obce stanovuje koncepci rozvoje na příslušné období let 2025 až 2032. Po zohlednění východisek analytické části dokumentu byly v rámci plánování rozvoje obce navrženy celkem 3 hlavní strategické cíle, které značnou měrou přispějí ke kýženému rozvoji oblasti v daném časovém horizontu 8 let a zároveň vytvoří předpolí rozvoje pro další období.

Tento dokument byl v souvislosti s článkem § 84 zákona o obcích č. 128/2000 Sb. řádně projednán a schválen Zastupitelstvem města Manětín, které jej odsouhlasilo dne ..... Tímto dnem nabývá dokument oficiální platnosti. Jakékoliv případné úpravy obsahu, resp. jeho rozšíření či změna, je podmíněna souhlasným stanoviskem jednání zastupitelstva obce.

.....

Kamil Hanus

starosta města Manětín

